

Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet u Rijeci, Odsjek za pedagogiju
University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Education
Sveučilišna avenija 4, HR - 51 000 Rijeka
Tel: + 385 51 26 57 13
Fax: + 385 51 26 57 99

SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET U RIJECI

ODSJEK ZA PEDAGOGIJU

**PLAN I PROGRAM SVEUČILIŠNOGA PREDDIPLOMSKOGA DVOPREDMETNOGA STUDIJA
PEDAGOGIJE**

Datum inicijalne akreditacije studijskoga programa: ožujak 2005.
Datum posljednje izmjene i dopune studijskoga programa: travanj 2017.

Rijeka, 23.4.2018.

Kazalo

Obrazac za izmjene i dopune studijskoga programa pedagogije.....	1
Popis predmeta studijskoga programa pedagogije.....	9
Opis predmeta studijskoga programa pedagogije.....	11

OBRAZAC ZA IZMJENE I DOPUNE STUDIJSKIH PROGRAMA

Opće informacije	
Naziv studijskog programa	Sveučilišni preddiplomski dvopredmetni studij pedagogije
Nositelj studijskog programa	Filozofski fakultet u Rijeci
Izvoditelj studijskog programa	Odsjek za pedagogiju
Tip studijskog programa	sveučilišni
Razina studijskog programa	preddiplomski
Akademski/stručni naziv koji se stječe završetkom studija	sveučilišni/a prvostupnik/prvostupnica pedagogije (baccalaureus/baccalaurea), univ. bacc. paed.
Naziv i šifra standarda kvalifikacije koja se stječe završetkom studija (ako je program upisan u Registar HKO-a)	/

1. Vrsta izmjena i dopuna
1.1. Vrsta izmjena i dopuna koje se predlažu
Provedene izmjene uključuju postotak veći od 50%. Izmjenama je obuhvaćen program preddiplomskog dvopredmetnog studija pedagogije. Temeljne izmjene i dopune uključuju izradu jezgrovnog kurikuluma te uvođenje novih obveznih i izbornih predmeta. Na taj se način studijski program značajno osvremeniće i odgovara na potrebe različitih dionika.
1.2. Postotak ECTS bodova koji se mijenjaju predloženim izmjenama i dopunama
70%
1.3. Postotak ECTS bodova koji je izmijenjen tijekom ranijih postupka izmjena i dopuna u odnosu na izvorno akreditirani studijski program
30%

2. Obrazloženje zahtjeva za izmjenama i dopunama
2.1. Razlozi i obrazloženje izmjena i dopuna studijskog programa
Program preddiplomskog dvopredmetnog studija pedagogije nije se značajnije mijenjao od uvođenja Bolonjskog sustava studiranja 2005. godine. Sve dosadašnje promjene bile su u obimu manjem od 30% te su se uglavnom odnosele na nužne promjene zbog promjena u kapacitetima izvoditelja studija.
Promjenama koje se predlažu ovim izmjenama i dopunama pristupilo se sustavno i planski temeljeći ih na sljedećim elementima:
1. Rezultatima studijske evaluacije završenih studenata preddiplomskog i diplomskega studija pedagogije

- na Filozofskom fakultetu u Rijeci (analizirane su studijske evaluacije sljedećih generacija po akademskim godinama: 2008/2009; 2012/2013; 2015/2016, interna analiza Odsjeka za pedagogiju).
2. Rezultatima istraživanja o zadovoljstvu studenata preddiplomskog i diplomskog studija pedagogije u akademskoj godini 2012/2013. (interna analiza Odsjeka za pedagogiju)
  3. Rezultatima istraživanja o kompetencijama školskih pedagoga (Ledić, Staničić i Turk, 2013). Istraživanje je provedeno na uzorku od 508 pedagoga zaposlenih u osnovnim i srednjim školama Republike Hrvatske.
  4. Analizom studijskih programa preddiplomskih i diplomskih studija pedagogije u Republici Hrvatskoj (za interne potrebe Odsjeka za pedagogiju pripremili: Turk i Ledić, 2013)
  5. Povratnim informacijama s fokus grupa provedenih s pedagozima zaposlenim izvan obrazovnog sektora (za interne potrebe Odsjeka za pedagogiju pripremili: Ćulum i Turk, 2014).
  6. Povratnim informacija s fokus grupa provedenih s ravnateljima odgojno-obrazovnih institucija i drugih institucija/organizacija/udruga koje zapošljavaju pedagoge (za interne potrebe Odsjeka za pedagogiju pripremili: Ćulum i Turk, 2015).
  7. Intervjua s alumni studentima studija pedagogije Filozofskog/Pedagoškog fakulteta u Rijeci (za interne potrebe Odsjeka za pedagogiju pripremili: Turk, 2015, Kušić, 2016).
  8. Analizom studijskih programa preddiplomskih i diplomskih studija pedagogije i studija obrazovnih znanosti u Hrvatskoj i Europi (za interne potrebe Odsjeka za pedagogiju pripremili: Kušić, Mrnjaus, Turk, Vignjević i Vrcelj, 2016)
  9. Rezultatima projekta *Društvene promjene i kurikulumi obrazovanja pedagoga* (voditelj projekta: Kušić, 2016-2018)
  10. Analizom zakonodavnog okvira u području odgoja i obrazovanja i djelatnosti pedagoga u Republici Hrvatskoj (za interne potrebe Odsjeka za pedagogiju pripremili: Kušić, Mrnjaus, Turk, Vignjević i Vrcelj, 2017)
  11. Analizom dokumenata europske obrazovne politike u području obrazovanja - *Education and Training 2020, The Bologna Process Revisited* (2015), *Yerevan Communiqué. The Bologna Process Revisited: The Future of the European Higher Education Area* (2015), *The European Higher Education Area in 2015: Bologna Process Implementation Report* (2015) (za interne potrebe Odsjeka za pedagogiju pripremio: Turk, 2017)
  12. Analizom recentnih nacionalnih te sveučilišnih strateških i legislativnih dokumenata - Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (MZO, 2015), Zakon o hrvatskom kvalifikacijskom okviru (pročišćeni tekst, NN 22/13, 44/16), Strategija razvoja Sveučilišta u Rijeci 2014 – 2020 (2014), Strategija razvoja znanstvenoistraživačkog rada Filozofskog fakulteta u Rijeci 2016 – 2020 (2016) i Program rada novoizabrane rektorice Sveučilišta u Rijeci za mandatno razdoblje 2017-2021 (Prijović-Samaržija, 2017) (za interne potrebe Odsjeka za pedagogiju pripremio: Turk, 2017)

Temeljem rezultata provedenih istraživanja i analiza prije svega definirano je pet temeljnih područja rada pedagoga. Za svako od navedenih područja definirane su specifične kompetencije te skupovi ishoda učenja. Međutim, osim partikularnih kompetencija i skupova ishoda učenja povezanih sa svakim od navedenih područja polazi se od pretpostavke da je posjedovanje općih ili generičkih kompetencija preduvjet za uspješno stjecanje specifičnih kompetencija povezanih s profesijom pedagoga. U tom se kontekstu definirao popis generičkih kompetencija koje bi prvostupnik pedagogije trebao stići (ili dodatno razviti) završetkom preddiplomskom jednopredmetnog studija pedagogije.

Generičke kompetencije

- Komunikacijske vještine
- Identificiranje problema i pronalaženje različitih rješenja
- Prikupljanje, organiziranje, analiziranje i vrednovanje informacija
- Upravljanje vremenom
- Upravljanje vlastitim učenjem
- Kritičko mišljenje
- Vođenje i rad u timu

- Upravljanje konfliktnim situacijama
- Korištenje obrazovne IC tehnologije
- Razumijevanje i primjena znanja i metodologije u svrhu objašnjavanja i unaprijeđivanja odgojno obrazovne prakse
- Društvena odgovornost i održivi razvoj
- Upravljanje vlastitom karijerom
- Razvijanje svijesti o važnosti cjeloživotnog učenja i profesionalnog ethosa
- Razvijanje osobnih kompetencija (otvorenost, pravednost, nepristranost, empatija, assertivnost, poštovanje tuđeg mišljenja, individualnih, kulturnih i socijalnih razlika, poštovanje drugih, samopoštovanje, osjećaj pripadanja i društvene odgovornosti, autentičnost, samosvesnost, spremnost za dijeljenje, povjerenje i iskrenost, predanost istini, dijalogu i učenju, osjetljivost prema određenim temama, suradničko donošenje odluka, uključenost u promjene)

Specifične kompetencije		
Područja rada pedagoga	Kompetencije	Ishodi učenja
Planiranje i programiranje odgojno-obrazovne/pedagoške djelatnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Poznavanje različitih koncepcijskih i organizacijskih oblika formalnog i neformalnog obrazovanja i usavršavanja ciljanih skupina • Poznavanje procesa planiraniranja, pripremanja i programiranja formalnih i neformalnih oblika obrazovanja • Poznavanje odgojno-obrazovne djelatnosti različitih nacionalnih institucija • Poznavanje metodologije izrade kurikulumâ različitih djelatnosti odgojno-obrazovnih institucija	<ul style="list-style-type: none"> • Opisati i raspraviti različite teorijske koncepte odgojno-obrazovnih fenomena u institucionalnim i izvaninstitucionalnim kontekstima • Identificirati i analizirati temeljne teorijske odrednice planiranja i programiranja odgojno-obrazovne djelatnosti • Identificirati i razlikovati različite oblike obrazovanja i rada s ciljanim skupinama • Osmisliti različite oblike formalnog i neformalnog obrazovanja i rada s ciljanim skupinama • Kreirati plan javno-kulturne djelatnosti odgojno-obrazovne institucije • Identificirati, objasniti i izraditi različite vrste kurikuluma primjenom metodologije izrade kurikuluma iz različitih teorijskih pristupa • Planirati i programirati projektne aktivnosti
Organiziranje i upravljanje odgojno-obrazovnim/pedagoškim djelatnostima	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacijske i administrativne vještine • Upravljanje projektima • Suradnja s vanjskim i unutarnjim dionicima relevantnim za rad odgojno-obrazovne institucije • Organiziranje i upravljanje formalnim i neformalnim oblicima obrazovanja i usavršavanja	<ul style="list-style-type: none"> • Organizirati i realizirati različite oblike odgojno-obrazovnog rada s ciljanim skupinama • Identificirati, opisati i analizirati različite administrativne poslove pedagoga/andragoga • Identificirati, opisati, analizirati i koristiti pedagošku/andragošku dokumentaciju • Organizirati i voditi projekte iz različitih odgojno-obrazovnih djelatnosti • Identificirati, analizirati i realizirati različite oblike suradnje s vanjskim i unutarnjim dionicima institucije
Praćenje i vrednovanje odgojno-obrazovne/pedagoške djelatnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Vještine pedagoške komunikacije • Vještine pedagoške dijagnostike	<ul style="list-style-type: none"> • Objasniti i analizirati osnovne pedagoške/ andragoške pojmove, činjenice, principe i zakonitosti odgojno obrazovnog procesa i karakteristike različitih ciljanih skupina • Objasniti specifičnosti te primjeniti temeljne principe, metode i tehnike pedagoške komunikacije u radu s dionicima institucije • Razviti profesionalne stavove o pravu na obrazovanje u skladu s normativno-pravnom regulativom i realnim odgojno-obrazovnim potrebama • Identificirati i opisati specifične izazove unutarnjih dionika odgojno-obrazovne institucije te predložiti i uputiti na različite pristupe njihova rješavanja • Objasniti i odabrati postupke upisa u odgojno-obrazovne

		<p>institucije te identificirati različite kriterije za formiranje odgojno-obrazovnih skupina</p> <ul style="list-style-type: none"> Identificirati i objasniti pedagoške mjere te ih analizirati i vrednovati iz perspektive pedagoških teorija i koncepцијa
Kreiranje poticajne organizacijske kulture	<ul style="list-style-type: none"> Socijalne i emocionalne kompetencije Interkulturnalne kompetencije Prilagođavanje institucionalne okoline razvojnim mogućnostima i potrebama unutarnjih dionika	<ul style="list-style-type: none"> Identificirati i analizirati važnost socijalnih i emocionalnih vještina za odgojno-obrazovni rad Navesti i objasniti teorijske modele interkulturne transformacije odgojno-obrazovnih institucija te moguće pristupe izrade interkulturnog kurikuluma Kreirati modele i aktivnosti za razvoj socijalnih, emocionalnih i interkulturnih kompetencija unutarnjih dionika Objasniti važnost i načine prilagodbe institucionalne okoline razvojnim mogućnostima i potrebama unutarnjih dionika Analizirati, primijeniti i vrednovati elemente poticajne organizacijske kulture (inovativnost, kreativnost, kritičko mišljenje, osiguranje kvalitete, održivost, profesionalna etika)
Istraživanje i unaprjeđivanje odgojno-obrazovne/ pedagoške djelatnosti	<ul style="list-style-type: none"> Promišljanje osobne profesionalne prakse i razvoja Promišljanje institucionalne prakse i razvoja Poznavanje i praćenje nacionalnih obrazovnih politika, praksi i trendova	<ul style="list-style-type: none"> Istražiti i osmisliti moguća rješenja izazova u osobnoj profesionalnoj praksi Objasniti i primijeniti načela profesionalne etike Objasniti i utvrditi opća i specifična načela na kojima se temelji rad odgojno-obrazovnih institucija Identificirati, analizirati i vrednovati nacionalne politike, prakse i trendove u odgoju i obrazovanju Analizirati i primijeniti različite nacionalne institucionalne primjere dobre prakse u radu odgojno-obrazovnih institucija

U skladu s prikazanim ustanovljeno je da preddiplomski studij pedagogije valja pripremati prvostupnika pedagogije za fleksibilnu funkciju stručnog suradnika u odgoju i obrazovanju. U tom kontekstu prvostupnik pedagogije mora biti sposoban za različite poslove u domeni odgoja i obrazovanja, od predškolskog odgoja do obrazovanja odraslih, zatim u javnim i privatnim institucijama koje se financiraju javnim novcem ili su, neke od njih, isključivo tržišno orientirane. Prvostupnik pedagogije mora biti sposoban za rad u institucijama socijalne skrbi odnosno obavljanje poslova planiranja, programiranja te rada s mladima. Također, posebno se vodilo računa o specifičnostima rada u civilnom sektoru koji se vrlo često pojavljuje kao nositelj različitih obrazovnih programa. Prvostupnik pedagogije sposoban je za organiziranje i provođenje odgojno-obrazovnog rada s djecom i mladima, rada s roditeljima te unapređivanje kulture planiranja i provođenja slobodnog vremena.

Za razinu preddiplomskog studija bilo je potrebno razmišljati o optimalnom omjeru općih i specifičnih kompetencija budući da su upravo pedagozi iz prakse uputili na nužnost razvoja općih/generičkih kompetencija koje će im omogućiti prilagodbu izrazito promjenjivom tržištu rada 21. stoljeća. U tom je smjeru preddiplomski studij organiziran na način da na početku postoji snažniji naglasak na razvoju općih pedagoških/odgojno-obrazovnih kao i skupini generičkih kompetencija primjenjivih u različitim profesionalnim okruženjima. Stoga je i prema strukturi studijskog programa razvidno da su u prvim godinama studija predviđeni predmeti koji razvijaju opće pedagoške odnosno odgojno-obrazovne kompetencije, poput: Opće pedagogije, Opće povijesti odgoja i obrazovanja, Filozofije odgoja, Teorija odgoja ili predmeta koji će kod studenata razvijati osnovne metodološke i statističke kompetencije. Pred kraj preddiplomskog studija počinje se stavljati snažniji naglasak na specifične kompetencije profesije, a samim time i predmete koji imaju za cilj razviti specifično pedagoške odnosno odgojno-obrazovne kompetencije. Posljedično navedenom, treća godina studija donosi tradicionalne pedagoške predmete poput Školske pedagogije, Didaktike, Andragogije, Pedagogije ranog i predškolskog odgoja ili Obrazovne politike. Međutim, vodilo se računa i o suvremenim trendovima i razvoju profesije

pedagoga te se u tom kontekstu kao izborni predmeti predviđaju Odgoj i obrazovanje za civilno društvo ili Interkulturalnost u obrazovanju. Na taj smo način optimalno poštivali omjer onoga čime se bavi tradicionalna pedagogija ali i unijeli novi smjer njezina razvoja utemeljen na širem poimanju fenomena odgoja i obrazovanja. Ovakva koncepcija predloženog studijskog programa bitno ga razlikuje od postojećeg budući da uvodi novu strukturu i široki raspon stjecanja različitih vrsta kompetencija budućih prvostupnika.

Osim kroz obvezne predmete u okviru studijskog programa dvopredmetnog preddiplomskog studija pedagogije budućim studentima omogućuje se i jedan drugačiji pogled u specifičnosti pedagogije te odgoja i obrazovanja. Predviđaju se stoga predmeti poput: Obrazovanje i izazovi suvremenog društva i Komunikacija u odgoju i obrazovanju. Također, studentima se pruža mogućnost stjecanja ECTS bodova kroz razvijenu internu proceduru priznavanja izbornih aktivnosti.

Ono što je potrebno posebno naglasiti jest uvođenje pedagoškog praktikuma već od druge godine preddiplomskog dvopredmetnog studija. Ovi predmeti osim što će dijelom objedinjavati sadržaje obveznih predmeta omogućiti će studentima neposredan doticaj s različitim oblicima stručne prakse. Na taj se način omogućuje da od rane faze studija studenti budu upoznati s konkretnim aktivnostima buduće profesije. Osim toga, uvođenjem praktikuma odgovara se i na česte povratne informacije koje su se dobivale kroz ranije spomenuta istraživanja i analize upravo o nedostatku takvih sadržaja već u ranim fazama studijskog programa.

Također, valja istaknuti da su osim nositelja predmeta s Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Rijeci, kao izvoditelja programa, u izvođenje predloženog studijskog programa uključeni nositelji s drugih odsjeka na Filozofskom fakultetu. Ovdje valja istaknuti da je u okviru Filozofskog fakulteta u Rijeci, kao nositelja studijskog programa, riječ o kolegicama i kolegama s odsjekâ za psihologiju i filozofiju. Polazište za planiranje ovako koncipiranog studijskog programa bila nam je prije svega ideja o potrebi međusobne suradnje i obogaćivanja našeg studijskog programa. Također, intencija je da se studentima osigura adekvatan razvoj spomenutih generičkih kompetencija, ali i ponudi jedan drugačiji pogled na odgojno-obrazovne teme iz rakursa srodnih znanstvenih disciplina. Ujedno, ovime se htjelo pokazati da se snažno zalažemo za suradnju sa svim srodnim znanstvenim disciplinama te time uputiti i buduće studente da im je stvaranje (profesionalne) suradnje svojevrsni *sine qua non* njihova budućeg profesionalnog angažmana.

2.2. Procjena svrhovitosti izmjena i dopuna¹

U skladu s prethodno navedenim, rezultati provedenih istraživanja i analiza dali su jasan i nedvosmislen putokaz o promjenama koje je potrebno učiniti u postojećem studijskom programu.

Svrhovitost predloženih promjena u studijskom programu prvenstveno se odnosi na promjenjive potrebe tržišta rada s kojima se prvostupnici susreću. U tom je smjeru studijski program bilo potrebno učiniti više fleksibilnijim u smislu uvođenja sadržaja koji će kod studenata razvijati generičke kompetencije primjenjive u različitim budućim profesionalnim izazovima i zahtjevima. Pritom se vodilo računa da završeni prvostupnici pedagogije, a u skladu s nacionalnom legislativom, nemaju mogućnosti zapošljavanja u odgojno-obrazovnim institucijama i organizacijama na radnim mjestima pedagoga i/ili stručnih suradnika. Stoga se predloženim studijskim programom razvoj studenata usmjerio više prema širim, generičkim odnosno općim pedagoškim i odgojno-obrazovnim kompetencijama. Poseban naglasak je stavljen na specifične kompetencije potrebne u civilnom sektoru i području neformalnog obrazovanja u kojima prvostupnici pedagogije mogu biti zaposleni na različitim poslovima.

Također, osim neposredne veze s tržištem rada vodilo se računa da studij i tržište rada nisu uvijek u izravnoj uzročno-posljedičnoj vezi. Stoga, ovim studijskim programom osim općih i specifičnih kompetencija želi se kod studenata razvijati akademski i intelektualni pogled na svijet te propitivanje društvenih i kulturnih promjena u nacionalnom, europskom i međunarodnom okruženju. Drugim riječima, intencija je da završeni prvostupnici budu stručnjaci u svojoj disciplini, ali s mogućnošću uvida i u druge discipline te sposobnostima da znanja o

¹ Primjerice, procjena svrhovitosti obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru, povećanje kvalitete studiranja i dr.

svojoj disciplini dovode u vezu s drugim disciplinama, znanjima i činjenicama.

Posljedično navedenom, cilj nam je bio povećati kvalitetu i prepoznatljivost programa preddiplomskog studija pedagogije ali i Filozofskog fakulteta te Sveučilišta u Rijeci. Na taj se način želimo i trebamo promatrati kao dio šire cjeline Fakulteta odnosno Sveučilišta te zalaganjem za kvalitetu jednog studijskog programa doprinositi kvaliteti institucije u cijelini.

2.3 Usporedivost izmijenjenog i dopunjene studijskog programa sa sličnim programima akreditiranih visokih učilišta u RH i EU²

Za potrebe izmjena i dopuna studijskog programa korišteni su rezultati provedeni analiza srodnih studijskih programa u Hrvatskoj i Europi.

U predlaganju izmjena i dopuna konzultirani su studijski programi preddiplomskih studija pedagogije na Filozofskom fakultetu sljedećih sveučilišta: Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilišta u Splitu, Sveučilišta u Osijeku te Odjela za pedagogiju Sveučilišta u Zadru.

Također, dijelom su analizirani i programi učiteljskih studija na učiteljskim odnosno fakultetima odgojnih i obrazovnih znanosti u Republici Hrvatskoj – Učiteljskom fakultetu u Zagrebu i Učiteljskom fakultetu u Rijeci te Fakultetu odgojnih i obrazovnih znanosti u Osijeku i Puli. Navedeni studijski programi osim što zapošljavaju stručnjake iz polja pedagogije u okviru svojih studijskih programa obrađuju sadržaje nekih od temeljnih pedagoških grana. U skladu s navedenim, smatrali smo važnim analizirati i navedene programe.

Od susjednih zemalja s bliskom tradicijom u provedbi studija pedagogije analizirani su studijski programi na sveučilištima u Ljubljani i Mariboru (Slovenija), sveučilištima u Sarajevu i Mostaru (Bosna i Hercegovina), sveučilištima u Beogradu i Novom Sadu (Srbija) te Sveučilištu Crne Gore u Podgorici (Crna Gora).

Osim navedenih studijskih programa analizirani su studijski programi i u drugim europskim zemljama. Za potrebe ove analize odabrano je pet europskih sveučilišta odnosno studija. Izbor je proveden po kriteriju dominantne «pedagoške škole» studijskog programa ili po kriteriju postojeće suradnje s partikularnom institucijom posebno u okviru Erasmus+ programa mobilnosti. Za potrebe ove analize odabrana su sljedeća sveučilišta – Alpen-Adria Universität Klagenfurt – *Department of Educational Studies* (Austrija), Universita degli studi di Padova - *Dipartimento di filosofia, sociologia, pedagogia e psicologia applicata* (Italija), Freie Universität Berlin - *Department of Education and Psychology* (Njemačka), Brunel University London – *Department of Education* (Velika Britanija) i University of Jyväskylä – *Department of Education* (Finska).

Potrebno je istaknuti da se programom predviđa horizontalna i vertikalna mobilnost studenata s obzirom da je studij interdisciplinaran i prepostavlja nastavak studija na diplomskoj razini. Osim toga, studij je temeljem osuvremenjenih predmeta otvoren za Erasmus studente u programu dolazne mobilnosti.

2.4. Usklađenost s institucijskom strategijom razvoja studijskih programa³

Kao što je već ranije navedeno, za potrebe izrade izmjena i dopuna studijskog programa u kontekstu strateških dokumenata kao i dokumenata europskih i nacionalnih obrazovnih politika analizirani su sljedeći dokumenti - *Education and Training 2020, The Bologna Process Revisited* (2015), Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije RH (MZO, 2015), Strategija razvoja Sveučilišta u Rijeci 2014 – 2020 (2014), Strategija razvoja znanstvenoistraživačkog rada Filozofskog fakulteta u Rijeci 2016 – 2020 (2016) te Program rada novoizabrane rektorice Sveučilišta u Rijeci za mandatno razdoblje 2017-2021 (Prijić-Samaržija, 2017).

Analizom navedenih dokumenata htjelo se obuhvatiti različite perspektive strateškog planiranja u području obrazovanja – međunarodnu/europsku, nacionalnu i lokalnu. Studijski program namjerava se harmonizirati sa

² Navesti i obrazložiti usporedivost programa, od kojih barem jedan iz EU, s izmijenjenim i dopunjениm programom koji se predlaže te navesti mrežne stranice programa.

³ Preciznije, usklađenost s misijom i strateškim ciljevima Sveučilišta u Rijeci i visokoškolske institucije.

smjerom razvoja obrazovanja na europskoj, nacionalnoj i lokalnoj razini.

Prvi korak u navedenoj harmonizaciji predstavlja namjera da je predloženi studijski program kontinuirano osuvremenjen recentnim rezultatima istraživanja te su u tom kontekstu izmjene i dopune uskladene s ciljevima i aktivnostima definiranim u Strategiji razvoja znanstvenoistraživačkog rada Filozofskog fakulteta u Rijeci 2016 – 2020 (2016).

Osim toga, kao punopravna članica Europske unije, Republika Hrvatska, a shodno tome i njezine institucije, trebale bi pratiti strateške smjerove europskih (obrazovnih) politika. To je drugi korak na putu spomenute harmonizacije. Voden takvim pristupom izmijenjeni studijski program temelji se na idejama cjeloživotnog učenja, povećanja kvalitete i učinkovitosti obrazovanja, obrazovanja o važnosti promicanja pravednosti, socijalne kohezije i aktivnog građanstva te poticanju kreativnosti i inovativnosti što su neki od glavnih ciljeva EU do 2020. godine u području obrazovanja, definirani dokumentom *Education and Training 2020*.

Treći korak je usklađenost s ciljevima nacionalnog smjera razvoja praćenog kroz Strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije RH (MZO, 2015). U tom kontekstu predloženi studijski program osuvremenjuje se «*u obliku pomaka od usmjerenosti sadržajima k usmjerenosti obrazovnim ishodima (ishodima učenja)*» (MZO, 2015, str. 46). Također, potiče se razvoj povezivanja s društvenim okruženjem te razvijaju praktične kompetencije budućih prvostupnika.

Strategija razvoja Sveučilišta u Rijeci 2014 – 2020 (2014) te Program rada novoizabrane rektorice Sveučilišta u Rijeci za mandatno razdoblje 2017-2021 (Prijić-Samaržija, 2017) predstavljaju strateške dokumente temeljem kojih će se razvijati matično Sveučilište u narednom razdoblju. Razvijanje novih kao i osuvremenjivanje postojećih studijskih programa ciljevi su navedeni u oba dokumenta. Osim toga, povezivanje nastavnog rada s rezultatima istraživanja kao i planiranje studijskih programa temeljnih na ishodima učenja, razvoj suvremenih metoda učenja i poučavanja te pristup poučavanja usmjeren na studenta naglašavaju se kao smjer razvoja Sveučilišta u Strategiji i u Programu. Osim toga, ideja studenata kao partnera u procesu kreiranja novih ili revizije postojećih studijskih programa kao i naglasak na praktičnim vještinama te povezivanju s lokalnom zajednicom postavljeni su kao važan indikator uspješnosti sveučilišta (Prijić-Samaržija, 2017).

2.5. Ostali važni podatci – prema mišljenju predlagачa

Prilikom planiranja angažmana kolega s drugih odsjekâ odnosno Odjela vodilo se računa i o njihovim opterećenjima na matičnim odsjecima/Odjelu ali i finansijskoj dimenziji provedbe programa. Ovdje valja istaknuti da je održivost programa bila jedan od ključnih kriterija prilikom njegova planiranja.

Kolegama s drugih odsjekâ Filozofskog fakulteta u Rijeci izvođenje nastave bit će dio njihove redovite nastavne norme na instituciji.

Također, ono što valja istaknuti jest da iako većina asistenata, doktoranada i poslijedoktoranada nije navedena u opisu studijskog programa kao nositelji predmeta, oni predstavljaju važan ljudski resurs u provedbi predloženih izmjena i dopuna. U tom će kontekstu, nakon što ispune svoje ugovorne obveze i steknu doktorat znanosti, biti od iznimne važnosti planirati i osigurati njihov budući profesionalni put u okviru Odsjeka za pedagogiju odnosno Filozofskog fakulteta.

Temeljem svega navedenog kao i strateškog promišljanja o racionalizaciji izvedbe studijskog programa smatramo da su predložene izmjene i dopune opravdale potrebu nastavka javnog financiranja ovoga studijskog programa.

3. Opis obveznih i/ili izbornih predmeta s unesenim izmjenama i dopunama

3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta(i/ili modula, ukoliko postoje) s brojem sati aktivne nastave potrebnih za

Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet u Rijeci, Odsjek za pedagogiju
University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Education
Sveučilišna avenija 4, HR - 51 000 Rijeka
Tel: + 385 51 26 57 13
Fax: + 385 51 26 57 99

njihovu izvedbu i brojem ECTS – bodova (prilog: Tablica 1)

3.2. Opis svakog predmeta (prilog: Tablica 2)

Tablica 1.

3.1. Popis obvezni i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS bodova

POPIS MODULA/PREDMETA							
I. godina studija							
Semestar: I							
MODUL	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS ⁴
	Opća pedagogija	dr. sc. Marko Turk	2	0	2	5	O
	Opća povijest odgoja i obrazovanja	dr. sc. Jasmina Ledić	2	0	2	5	O
	Filozofija odgoja	dr. sc. Aleksandra Golubović	2	0	2	5	O
Semestar: II							
MODUL	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS ⁵
	Nacionalna povijest pedagogije	dr. sc. Jasmina Ledić	2	0	2	5	O
	Metodologija pedagoških istraživanja	dr. sc. Bojana Ćulum dr. sc. Nena Rončević	2	0	3	5	O
	Razvojna psihologija	dr. sc. Sanja Smojver-Ažić	3	0	1	5	O
II. godina studija							
Semestar: III							
MODUL	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS ⁶
	Statistika u pedagoškoj praksi i istraživanju	dr. sc. Nena Rončević	2	3	0	5	O
	Teorije odgoja	dr. sc. Siniša Kušić	3	0	1	5	O
	Obrazovanje i izazovi suvremenog društva	dr. sc. Nena Rončević	1	1	1	5	I
	Komunikacija u odgoju i obrazovanju	dr. sc. Marko Turk	2	0	2	5	I
Napomena: Student je dužan odabrati 5 ECTS bodova iz izborne grupe internih izbornih predmeta i/ili <i>Communis predmeta</i>							
Semestar: IV							
MODUL	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS ⁷
	Obiteljska pedagogija	dr. sc. Jasmina Zloković	3	0	2	5	O

⁴ **VAŽNO:** Upisuje se O ukoliko je predmet obvezan ili I ukoliko je predmet izborni.

⁵ **VAŽNO:** Upisuje se O ukoliko je predmet obvezan ili I ukoliko je predmet izborni.

⁶ **VAŽNO:** Upisuje se O ukoliko je predmet obvezan ili I ukoliko je predmet izborni.

⁷ **VAŽNO:** Upisuje se O ukoliko je predmet obvezan ili I ukoliko je predmet izborni.

	Pedagoški praktikum I	dr. sc. Bojana Ćulum	0	3	2	5	O
	Interkulturalnost u obrazovanju	dr. sc. Kornelija Mrnjaus	2	0	2	5	I
	Odgoj i obrazovanje za civilno društvo	dr. sc. Bojana Ćulum	1	1	2	5	I

Napomena: Student je dužan odabrat 5 ECTS bodova iz izborne grupe internih izbornih predmeta i/ili *Communis predmeta*

III. godina studija

Semestar: V

MODUL	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS ⁸
	Školska pedagogija	dr. sc. Sofija Vrcelj	3	1	1	5	O
	Obrazovna politika	dr. sc. Vesna Kovač	3	0	1	5	O
	Didaktika – planiranje i programiranje obrazovnih procesa	dr. sc. Anita Zovko	2	1	1	5	O

Semestar: VI

MODUL	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS ⁹
	Andragogija	dr. sc. Anita Zovko	2	1	1	5	O
	Pedagogija ranog i predškolskog odgoja	dr. sc. Jasmina Žloković	2	1	2	5	O
	Završni ispit	Pročelnik Odsjeka	0	0	0	3	O
	Izborne aktivnosti	Pročelnik Odsjeka	0	0	0	2	I

Napomena: Student je dužan odabrat 2 ECTS bodova iz izborne grupe internih izbornih predmeta i/ili *Communis predmeta*. U interne izborne predmete spadaju i **Izborne aktivnosti** među kojima student može prikupiti maksimalno 3 ECTS boda od čega svaka aktivnost može imati maksimalno 2 ECTS boda (Izborne aktivnosti nemaju propisan fond sati i ne ocjenjuju se, a nositelj je pročelnik odsjeka). Odsjek ima razvijenu internu proceduru prijave i vrednovanja izbornih (izvannastavnih) aktivnosti kao dijela redovnog studijskog programa.

⁸ **VAŽNO:** Upisuje se **O** ukoliko je predmet obvezan ili **I** ukoliko je predmet izborni.

⁹ **VAŽNO:** Upisuje se **O** ukoliko je predmet obvezan ili **I** ukoliko je predmet izborni.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Marko Turk	
Naziv predmeta	Opća pedagogija	
Studijski program	Preddiplomski dvopredmetni studij pedagogije	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	5 2+0+2

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj predmeta je osposobiti studente za razumijevanje koncepta znanosti te pedagogije kao znanstvene discipline u širem kontekstu znanosti i užem kontekstu nacionalne znanstvene klasifikacije. Također studenti će se osposobiti za interpretaciju i analizu temeljnih pedagoških pojmove te stići uvid u širu perspektivu pedagogije kao znanstvene što će im predstavljati temeljem za nastavak bavljenja partikularnim pedagoškim područjima i temama u nastavku studija.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se da nakon izvršavanja svih programom predviđenih obveza studenti postignu ove opće ishode učenja:

1. analiziranja, sintetiziranja i vrednovanja;
2. planiranja i organiziranja;
3. učenja kroz timski i individualni rad;
4. istraživanja specifičnih tema/pojmova;
5. upravljanja informacijama.

te sljedeće specifične ishode:

1. opisati i interpretirati temeljne pojmove i sadržaje pedagogije kao znanstvene discipline;
2. opisati i interpretirati razvoj pedagogije kao znanstvene discipline;
3. prepoznati, usporediti i vrednovati temeljne pedagoške pojmove i teorije;
4. znanstveno utemeljeno interpretirati temeljne pedagoške pojmove i teorije.

1.4. Sadržaj predmeta

U okviru predmeta obrađivat će se sljedeći sadržaji:

- Koncept znanosti. Pedagogija u kontekstu nacionalne znanstvene klasifikacije (I1, I2, I3)
- Temeljni pojmovi pedagogije: socijalizacija, odgoj, obrazovanje i učenje (I1, I3, I4)
- Pristupi znanstvenom određenju pedagogija kao znanosti. Znanost o odgoju ili znanost o odgoju i obrazovanju? (I2)
- Temeljni pravci znanosti o odgoju (I1 – I4)

- Uvod u teoriju škole (I1 – I4)
- Edukologija kao integrativna znanost o odgoju (I3, I4)
- Sustav odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj (I3, I4)
- Odnos i povezanost odgoja, obrazovanja i društva (I3, I4)

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☒ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo _____
1.6. Komentari	Nastava se izvodi u <i>hibridnom</i> obliku, kombinirajući rad u učionici, individualni rad izvan učionice i e-učenje, koristeći sustav za udaljeno učenje. Studenti će od upisa kolegija biti upućeni na korištenje alata iz sustava.	

1.7. Obvezne studenata

Obaveze studenata u predmetu su:

- Pohađati nastavu kada se odvija u predavaonici te redovito pratiti aktivnosti predmeta u okviru sustava za udaljeno učenje;
- Pristupiti pisanim provjerama znanja i na njima postići više od 50% bodova;
- Izraditi dnevnik temeljnih pedagoških/opće obrazovnih pojmova;
- Pristupiti usmenim provjerama znanja i na njima u ukupnom zbroju postići više od 50% bodova.

Završni ispit na predmetu nije predviđen.

1.8. Praćenje¹⁰ rada studenata

Pohađanje nastave	1	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	3,25	Referat		Praktični rad	
Portfolio		Dnevnik pojmova	1	Usmena provjera pojmova	0,75		

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitnu

1. Tri pisane provjere znanja (I1 – I3)
2. Izrada dnevnika temeljnih pedagoških/ opće obrazovnih pojmova (I3 – I4)
3. Tri usmene provjere znanja temeljnih pedagoških/ opće obrazovnih pojmova (I3 – I4)

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Bratanić, M. (1993). *Mikropedagogija. Interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja*. Zagreb: Školska knjiga
2. Giesecke, H. (1993). *Uvod u pedagogiju*. Zagreb: Educa
3. Gudjons, H. (1994). *Pedagogija: temeljna znanja*. Zagreb: Educa.
4. König, E., Zedler, P. (2001). *Teorije znanosti o odgoju*. Zagreb: Educa
5. Lenzen, D. (2002). *Vodič za studij znanosti o odgoju*. Zagreb: Educa.
6. Mijatović, A. (2000). *Leksikon temeljnih pedagoških pojmova*. Zagreb: EDIP
7. Mijatović, A., Vrgoč, H., Peko, A., Mrkonjić, J., Ledić, J. (Ur.) (1999). *Osnove suvremene pedagogije*. Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor.
8. Palekčić, M. (2015). *Pedagogijska teorijska perspektiva: Značenje teorije za pedagogiju kao disciplinu i profesiju*. Zagreb: Erudita.

¹⁰ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

9. Pastuović, N. (1999). *Edukologija: integrativna znanost o sustavu cjeloživotnog obrazovanja i odgoja.* Zagreb: Znamen.

10. Vrcelj, S. (2001). *Školska pedagogija.* Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Armstrong, T. (2006). *Najbolje škole. Kako istraživanje razvoja čovjeka može usmjeravati pedagošku praksu.* Zagreb: Educa
2. Glasser, W. (2005). *Kvalitetna škola. Škola bez prisile.* Zagreb: Educa
3. Hentig, H. V. (1997). *Humana škola – škola mišljena na nov način.* Zagreb: Educa
4. Thomas, G. (2015). *Kratak uvod u pedagogiju.* Zagreb: Educa
5. Vujčić, V. (2013). *Opća pedagogija. Novi pristup znanosti o odgoju.* Zagreb: HPKZ

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Svi primjerici obvezne literature dostupni su u knjižnici Filozofskog fakulteta u Rijeci u prosjeku od po 10 primjeraka od svakoga izvora.	/	/

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Način praćenja kvalitete programa reguliran je mehanizmima koji su razvijeni i primjenjuju se na razini institucije (dominantno u okviru aktivnosti Odbora za kvalitetu Filozofskog fakulteta u Rijeci). Na razini predmeta uz rezultate uspješnosti u predmetu (postotak studenata koji su položili predmet i prosjek njihovih ocjena), predviđa se evaluacija od strane studenata koja će uključivati njihovu procjenu stečenih znanja, vještina i kompetencija. U skladu s rezultatima evaluacije, predmet će se revidirati. Uz to, predviđa se i povremeno kontaktiranje bivših studenata u okviru, primjerice, stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje i sl.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Jasminka Ledić	
Naziv predmeta	Opća povijest odgoja i obrazovanja	
Studijski program	Preddiplomski dvopredmetni studij pedagogije	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	5
	Broj sati (P+V+S)	2+0+2

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je ovog predmeta prikazati temeljna obilježja odgoja i obrazovanja i ideje o odgoju i obrazovanju u različitim vremenskim epohama i prostorima s posebnim naglaskom na utjecaj kulturnih, društveno-političkih, ideoloških i gospodarskih prilika koje u pojedinim društvenim epohama utječu na razvoj odgoja i obrazovanja.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se da nakon izvršenih obaveza u predmetu studenti mogu:

1. opisati temeljna obilježja odgoja i obrazovanja i ideje o odgoju i obrazovanju u različitim vremenskim epohama i prostorima;
2. objasniti utjecaj kulturnih, društveno-političkih, ideoloških i gospodarskih prilika koje u pojedinim društvenim epohama utječu na razvoj odgoja i obrazovanja;
3. analizirati i kritički vrednovati literaturu iz područja opće povijesti odgoja i obrazovanja;
4. u skladu s načelima poučavanja usmjerenog studentu i konstruktivnog povezivanja, prikazati analizu literature iz područja predmeta drugim studentima.
5. razviti sposobnost analiziranja, sintetiziranja i vrednovanja, s posebnim naglaskom na analizu i kritički pristup tekstu; sposobnosti planiranja i organiziranja vremena; sposobnosti učenja kroz timski i individualni rad, te sposobnosti upravljanja informacijama i njihova prezentiranja

1.4. Sadržaj predmeta

- Opći pregled razvoja odgoja i obrazovanja (utjecaj kulturnih, društveno-političkih, ideoloških i gospodarskih prilika koje u pojedinim društvenim epohama utječu na razvoj odgoja i obrazovanja).
- Pismenost u prvim civilizacijama.
- Odgoj i obrazovanje u grčkim polisima.
- Odgoj i obrazovanje u antičkom Rimu.
- Obrazovna ideja i praksa srednjega vijeka.
- Humanističko obrazovanje.
- Reformacija, protureformacija i obrazovanje.
- Razvoj obrazovanja i ideja o obrazovanju u novom vijeku.
- Odgoj i obrazovanje u 19. stoljeću.
- Odgoj i obrazovanje u 20. stoljeću.

Napomena: svi sadržaji (1-15) povezuju se sa svim ishodima (I1-I5)

1.5. Vrste izvođenja predavanja

samostalni zadaci

<i>nastave</i>	☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☒ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo
<i>1.6. Komentari</i>		

1.7. Obveze studenata

Obaveze studenata u predmetu su:

- Prisustvovati nastavi i izvršavati zadatke povezane s pripremom za nastavu;
- Pristupiti provjeri znanja i na joj postići više od 50% ocjenskih bodova;
- U skladu sa zadanim kriterijima, izraditi i prezentirati prikaz knjige;
- Izvršiti obaveze u seminaru.

U predmetu se ne predviđa završni ispit.

1.8. Praćenje¹¹ rada studenata

Pohađanje nastave	1	Aktivnost u nastavi	0,25	Seminarski rad	2	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	0,75	Referat	1	Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispu

Ishodi učenja studenata vrednovat će se na sljedeći način:

- Kontinuirana provjera znanja (I1-I3)
- Izrada i prezentacija prikaza knjige (I1-I4)
- Seminarske obveze (I1-I3)

Napomena: I5 proteže se kroz cjelokupni rad u predmetu.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Gombrich, E. (2000). *Kratka povijest svijeta za mlade*. Zagreb: Sysprint
2. Ledić, J. (Ur.) (2009). *Misli i ideje o odgoju i obrazovanju*. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci, (interni materijal za kolegij Povijest odgoja i obrazovanja)
3. UNESCO-va mrežna stranica (tekstovi koje će koristiti studenti bit će dostupni studentima na sustavu za udaljeno učenje) <http://www.ibe.unesco.org/en/document/thinkers-education>
4. Zaninović, M. (1988). *Opća povijest pedagogije*. Zagreb: Školska knjiga

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Aristotel (1988). *Nikomahova etika*. Zagreb: Globus
2. Cicero, M., T. (2006). *O dužnostima*. Zagreb: Nova Akropola
3. Dewey, J. (1970). *Vaspitanje i demokratija*. Cetinje: OBOD
4. Durkheim, E. (1996). *Obrazovanje i sociologija*. Zagreb: Zavod za sociologiju
5. Freire, P. (2002). *Pedagogija obeshrabljenih*. Zagreb: ODRAZ
6. Illich, I. (1980). *Dole škole*. Beograd: Beogradski izdavačko-grafički zavod
7. Key, E. (2000). *Stoljeće djeteta*. Zagreb: Educa
8. Komensky, J. A. (1967). *Velika didaktika: koja obuhvata opštu veština o tome kako valja poučavati svakoga u svemu*. Beograd: Zavod za izdavanje užbenika Socijalističke Republike Srbije

¹¹ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

9. Le Goff, J. (1998). *Civilizacija srednjovjekovnog zapada*. Zagreb: Golden marketing
10. Makarenko, A., S. (1948). *Predavanja o odgoju djece*. Zagreb: Pedagoško-knjjiževni zbor
11. Matijević, M. (2001). *Alternativne škole: didaktičke i pedagoške koncepcije*. Zagreb: Tipex
12. Montessori, M. (2003). *Dijete: tajna djetinjstva*. Jastrebarsko: Naklada Slap
13. Neill, A., S. (1999). *Škola Summerhill: novi pogled na djetinjstvo*. Zagreb: Sara 93
14. Platon (2005). *Država*. Zagreb: Naklada Jurčić
15. Rabelais, F. (1996). *Gargantua*. Zagreb: Matica Hrvatska

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
1. Gombrich, E. (2000). <i>Kratka povijest svijeta za mlade</i> . Zagreb: Sysprint	10	15
2. Ledić, J. (Ur.) (2009). <i>Misli i ideje o odgoju i obrazovanju</i> . Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci, (interni materijal za kolegij Povijest odgoja i obrazovanja)	e-materijal dostupan na sustavu za udaljeno učenje	15
3. UNESCO-va mrežna stranica (tekstovi koje će koristiti studenti bit će dostupni studentima na sustavu za udaljeno učenje) http://www.ibe.unesco.org/en/document/thinkers-education	e-materijal dostupan na sustavu za udaljeno učenje	15
4. Zaninović, M. (1988). <i>Opća povijest pedagogije</i> . Zagreb: Školska knjiga	15	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Način praćenja kvalitete programa reguliran je mehanizmima koji su razvijeni i primjenjuju se na razini institucije (dominantno u okviru aktivnosti Odbora za kvalitetu Filozofskog fakulteta u Rijeci). Na razini predmeta uz rezultate uspješnosti u predmetu (postotak studenata koji su položili predmet i prosjek njihovih ocjena), predviđa se evaluacija od strane studenata koja će uključivati njihovu procjenu stečenih znanja, vještina i kompetencija. U skladu s rezultatima evaluacije, predmet će se revidirati. Uz to, predviđa se i povremeno kontaktiranje bivših studenata u okviru, primjerice, stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje i sl.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Aleksandra Golubović	
Naziv predmeta	Filozofija odgoja	
Studijski program	Preddiplomski dvopredmetni studij pedagogije	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	5 2+0+2

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je predmeta da studenti steknu temeljni uvid i znanja o relevantnim autorima, glavnim temama, disciplinama povezanim s odgojem i odgojnim pristupima ključnih filozofa odgoja (da budu sposobni izložiti, analizirati i vrednovati temeljne odgojne koncepcije triju 'divova' filozofije odgoja: Platona, J.J. Rousseaua, J. Deweya)

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon izvršavanja studijskih obveza očekuje se da studenti mogu:

Na razini općih ishoda učenja:

1. Opisivati, objasniti, argumentirati, analizirati, vrednovati odgojne fenomene, izložiti te analizirati i vrednovati temeljne odgojne pristupe, koristiti analize slučaja i relevantne odgojne prijedloge

Na razini specifičnih ishoda učenja:

1. argumentirati, interpretirati i kritički vrednovati doprinos relevantnih teorija u filozofiji odgoja
2. izložiti i objasniti glavne pristupe, zatim teme i probleme filozofije odgoja u određenom vremenskom razdoblju
3. argumentirati za ili protiv ključnih pozicija koje prevladavaju u filozofiji odgoja određenog povijesnog razdoblja
4. opisati, definirati, objasniti, analizirati i vrednovati temeljne odgojne stavove filozofa odgoja polazeći od antičkih filozofa (Platon) pa sve do danas (osobito - J. J. Rousseau, John Dewey).
5. opisati, objasniti i usporediti temeljne spoznajne pristupe i etičke teorije filozofa odgoja (kao i ovisnost odgoja o etici i etike o znanju).
6. opisati i objasniti relevantne 'epistemološke', 'etičke' i 'političke' stavove filozofa odgoja
7. primijeniti odgojne principe najznačajnijih filozofa odgoja (s ciljem unapređenja nastave)

1.4. Sadržaj predmeta

- Uvod u kolegij filozofija odgoja – utemeljenost filozofije odgoja kao filozofske discipline, odnos pedagogije i filozofije odgoja (1-2)
- Definicija odgoja, metode i postupci u odgajanju (deskriptivna i normativna razina u odgoju) (1-2)

- odabir i obrada najznačajnijih filozofa odgoja u povijesti filozofije (1-6)
- Filozofija odgoja u antičko doba, u srednjem vijeku, u moderno i suvremeno doba (izazovi, poteškoće, perspektive) (3-4)
- Sokrat, Platon, Aristotel, J. J. Rousseau, Immanuel Kant, John Dewey (odabrani tekstovi) (3-5)
- analiza temeljnih filozofskih stavova o odgoju (analiza izvornih tekstova), izbor reprezentativnih filozofa odgoja (2-6)
- Obrazovanje tj. intelektualna razina (epistemologija) u službi filozofije odgoja (5-6)
- Etika i filozofija politike u službi filozofije odgoja (5-7)
- Intelektualna i moralna dimenzija u izgradnji osobnosti (karakternih osobina) (5-7)
- Sažeti uvid u temeljne odgojne koncepcije od antike do danas (1-7)
- suvremena koncepcija filozofije odgoja (izazovi i perspektive) (7)

<i>1.5. Vrste izvođenja nastave</i>	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☒ konzultacije
<i>1.6. Komentari</i>		

1.7. Obvezne studenata

- Studenti trebaju na vrijeme izvršavati sve svoje obvezne
- redovito pohađati nastavu i aktivno sudjelovati u svim oblicima izvođenja nastave
- analizirati, interpretirati i vrednovati konkretne odgojne prijedloge te
- aktivno sudjelovati u analizama slučajeva
- do unaprijed (ili u izvedbenom planu zadanog) dogovorenog roka održati seminar, tj. izlaganje s ppt prezentacijom te predati seminarski rad, tj. esej
- Aktivno sudjelovanje na nastavi se također vrednuje.

1.8. Praćenje¹² rada studenata

Pohađanje nastave, tj. aktivnost u nastavi	1			Seminarski rad s ppt izlaganjem	0,5	Eksperimentalni rad	
Pismeni ili usmeni ispit	1			Esej	0,5	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja (dva međuispita)	2	Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

- Tijekom nastave u raspravama, argumentiranju, problematiziranju, aktualiziranju, analizama tekstova, diskusijama, aktivnostima poput podijeli i razmijeni u paru, olujom ideja, analizom slučaja, izradom mentalnih mapa, samostalnim zadacima (1-6)
- Izlaganje seminarskog rada (uz ppt prezentaciju) (1-6)
- Esej (1-6)
- Kolokviji, tj. na dva kolokvija (1-6)
- na završnom ispit u usmenim ili pismenim ispitom (1-7).

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

¹² **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

1. Boran Berčić, *Filozofija* (sv. 1 – odabrana poglavlja), Ibis grafika, Zagreb 2012. (skraćeno izdanje na internetu)
2. *Filozofska hrestomatija 1-9* (odabrani dijelovi), Školska knjiga, Zagreb 1996. (ili 'starija' filozofska hrestomatija iz 1982.)
3. Aleksandra Golubović, „Filozofija odgoja”, *Riječki teološki časopis*, 36 (2010), 2, str. 609-623.
4. Aleksandra Golubović, „Aktualnost Rousseauovih promišljanja filozofije odgoja s posebnim osvrtom na moralni odgoj”, *Acta Iadertina*, 10 (2013), 1, str. 25-36.
5. Fernando Savater, Etika za Amadora, Educa, Zagreb 1998.
6. Nigel Warburton, *Filozofija* (odabrani dijelovi), Kružak, Zagreb 1999.
7. Milan Polić, *Kfilozofiji odgoja*, Znamen i Institut za pedagoška istraživanja, Zagreb 1993.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Steven M. Cahn, *Classic and Contemporary Readings in the Philosophy of Education*, New York, 1997.
2. William K. Frankena, *Philosophy of Education*, Macmillan, New York, 1965.
3. Milan Polić, *Činjenice i vrijednosti*, Hrvatsko filozofsko društvo, Zagreb 2006.
4. Louis Legrand, *Moralna izobrazba danas*, Educa, Zagreb 2001.
5. Edgar Morin, *Odgoj za budućnost (Sedam temeljnih spoznaja u odgoju za budućnost)*, Educa, Zagreb 2002.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Boran Berčić, <i>Filozofija</i> (sv. 1 – odabrana poglavlja), Ibis grafika, Zagreb 2012.	(dostupno online)	15
<i>Filozofska hrestomatija 1-9</i> (odabrani dijelovi), Školska knjiga, Zagreb 1996. (ili 'starija' filozofska hrestomatija iz 1982.)	3 x 12 sv.	15
Aleksandra Golubović, „Filozofija odgoja”, <i>Riječki teološki časopis</i> , 36 (2010), 2, str. 609-623.	(dostupno online)	15
Aleksandra Golubović, „Aktualnost Rousseauovih promišljanja filozofije odgoja s posebnim osvrtom na moralni odgoj”, <i>Acta Iadertina</i> , 10 (2013), 1, str. 25-36.	(dostupno u kopijama)	15
Fernando Savater, Etika za Amadora, Educa, Zagreb 1998.	3	15
Nigel Warburton, <i>Filozofija</i> (odabrani dijelovi), Kružak, Zagreb 1999.	8	15
Milan Polić, <i>Kfilozofiji odgoja</i> , Znamen i Institut za pedagoška istraživanja, Zagreb 1993.	2	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Način praćenja kvalitete programa reguliran je mehanizmima koji su razvijeni i primjenjuju se na razini institucije (dominantno u okviru aktivnosti Odbora za kvalitetu Filozofskog fakulteta u Rijeci). Na razini predmeta uz rezultate uspješnosti u predmetu (postotak studenata koji su položili predmet i prosjek njihovih ocjena), predviđa se evaluacija od strane studenata koja će uključivati njihovu procjenu stečenih znanja, vještina i kompetencija. U skladu s rezultatima evaluacije, predmet će se revidirati. Uz to, predviđa se i povremeno kontaktiranje bivših studenata u okviru, primjerice, stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje i sl.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Jasminka Ledić	
Naziv predmeta	Nacionalna povijest pedagogije	
Studijski program	Preddiplomski dvopredmetni studij pedagogije	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	5
	Broj sati (P+V+S)	2+0+2

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Ciljevi predmeta su:

- analizirati razvoj teorije odgoja i obrazovanja u nacionalnim okvirima, te vrednovati dosege pojedinih perioda u konstelaciji društveno-političkih odnosa;
- koristeći dijakronijski pristup u analizi pojedinih područja pedagoške teorije, kritički analizirati dosege teorije odgoja i obrazovanja u nacionalnim okvirima.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se da nakon izvršenih obaveza u predmetu studenti mogu:

1. analizirati razvoj teorije odgoja i obrazovanja u nacionalnim okvirima;
2. vrednovati teorijske dosege pojedinih perioda u kulturnoj i društveno-političkoj konstelaciji;
3. koristeći dijakronijski pristup u analizi pojedinih područja pedagoške teorije, kritički analizirati dosage teorije odgoja i obrazovanja u nacionalnim okvirima;
4. razviti sposobnost analiziranja, sintetiziranja i vrednovanja, s posebnim naglaskom na analizu i kritički pristup tekstu; sposobnosti planiranja i organiziranja vremena; sposobnosti učenja kroz timski i individualni rad, te sposobnosti upravljanja informacijama i njihova prezentiranja.

1.4. Sadržaj predmeta

- Pregled istraživanja nacionalne povijesti odgoja i obrazovanja.
- Povjesni okviri: međuzavisnost pedagozijske teorije i društveno-političke konstelacije.
- Počeci pedagozijske misli u Hrvatskoj (1850-1918).
- Pedagozijske strujanja između ratova (1918-1941).
- Pedagozijska teorija nakon drugog svjetskog rata (1945-1990).
- Pedagozijska teorija u Republici Hrvatskoj (1991 – danas)

Napomena: svi sadržaji (1-6) povezuju se sa svim ishodima (I1-I4)

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☒ seminari i radionice	
	☐ vježbe	☐ multimedija i mreža
	☒ obrazovanje na daljinu	☐ laboratorij
	☐ terenska nastava	☐ mentorski rad
		☐ ostalo _____

1.6. Komentari														
1.7. Obveze studenata														
Obaveze studenata u predmetu su:														
<ul style="list-style-type: none"> • Prisustvovati nastavi i izvršavati zadatke povezane s pripremom za nastavu; • Pristupiti provjeri znanja i na joj postići više od 50% ocjenskih bodova; • Analizirati i prikazati rad odabranog pedagoškog teoretičara/praktičara • Izraditi i prikazati dijakronijsku analizu jednog teorijskog problema														
U predmetu se ne predviđa završni ispit.														
1.8. Praćenje ¹³ rada studenata														
Pohađanje nastave	1,5	Aktivnost u nastavi	0,25	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad								
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje								
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	1	Referat	1	Praktični rad								
Portfolio														
1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitnu														
Ishodi učenja studenata vrednovat će se na sljedeći način:														
<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuirana provjera znanja (I1-I4) • Izrada i prikaz rada odabranog pedagoškog teoretičara/praktičara (I1-I4) • Izrada i prikaz dijakronijske analize jednog teorijskog problema (I1-I4)														
1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)														
1. Ledić, J. (1991). <i>Razvoj gledanja na cilj odgoja u povijesti hrvatske pedagoške misli</i> (1. dio). Rijeka: Sveučilište u Rijeci														
2. Ledić, J. (1995). Plaidoyer za "novu" povijest pedagogije. <i>Napredak</i> , 136(1):84-91.														
3. Matijević, M. (2009). Značajni pedagozi i najvažnija pedagoška djela u Hrvatskoj tijekom 20. stoljeća. <i>Napredak</i> , 150 (3-4): 301-319.														
1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)														
1. Bratanić, M. (1997). <i>Odgojnost Starčevićeve misli</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap														
2. Čop, M. (1988). <i>Riječko školstvo (1848-1918)</i> . Rijeka: ICR														
3. Franković, D. (1958). <i>Povijest školstva i pedagogije u Hrvatskoj</i> . Zagreb: PKZ														
4. Horvat, B. (1990). <i>Filozofski pogledi Marijana Tkalčića</i> . Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo														
5. Krasić, S. (1996). <i>Generalno učilište Dominikanskoga reda u Zadru ili Universitas Jadertina</i> : 1396-1807. Zagreb: Filozofski fakultet														
6. Matičević, S. (1991). <i>Personalistička pedagogija Stjepana Matičevića: odabrani tekstovi</i> . Zagreb: Katehetski salezijanski centar														
7. Matičević, S. (1934) K problematici funkcije odgajanja i jedne nauke o njoj. Zagreb: Tisak nadbiskupske tiskare														
8. Miljković, D. (2007). Iz povijesti osnovne škole u Hrvatskoj u razdoblju od 1918. do 1941. <i>Odgojne znanosti</i> , 9(1): 135-151.														
9. Munjiza, E. (2009). <i>Povijest hrvatskog školstva i pedagogije</i> . Osijek: Filozofski fakultet Osijek i HPKZ Slavonski Brod														
10. Trstenjak, D. (1951). <i>O odgoju djece, nagradama i kaznama</i> . Zagreb: Pedagoško-književni zbor														

¹³ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

11. Vuk-Pavlović, P. (1932) *Ličnost i odgoj*. Zagreb: Tipografija

1.12. *Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu*

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Ledić, J. (1991). <i>Razvoj gledanja na cilj odgoja u povijesti hrvatske pedagoške misli (1. dio)</i> . Rijeka: Sveučilište u Rijeci	10	15
Ledić, J. (1995). Plaidoyer za "novu" povijest pedagogije. <i>Napredak</i> , 136(1):84-91.	Članak dostupan u knjižnici FFRI	
Matijević, M. (2009). Značajni pedagozi i najvažnija pedagoška djela u Hrvatskoj tijekom 20. stoljeća. <i>Napredak</i> , 150 (3-4): 301-319. http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=123_242	Članak dostupan na Hrčku	

1.13. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Način praćenja kvalitete programa reguliran je mehanizmima koji su razvijeni i primjenjuju se na razini institucije (dominantno u okviru aktivnosti Odbora za kvalitetu Filozofskog fakulteta u Rijeci). Na razini predmeta uz rezultate uspješnosti u predmetu (postotak studenata koji su položili predmet i prosjek njihovih ocjena), predviđa se evaluacija od strane studenata koja će uključivati njihovu procjenu stečenih znanja, vještina i kompetencija. U skladu s rezultatima evaluacije, predmet će se revidirati. Uz to, predviđa se i povremeno kontaktiranje bivših studenata u okviru, primjerice, stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje i sl.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Bojana Ćulum dr. sc. Nena Rončević	
Naziv predmeta	Metodologija pedagoških istraživanja	
Studijski program	Preddiplomski jednopredmetni studij pedagogije	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	5 2+0+3

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

1. Osporobiti studente za razumijevanje procesa nastanka novih znanstvenih spoznaja i njihov kritički transfer te razumijevanje ontoloških i epistemoloških prepostavki metodologije istraživanja, kao i njezin djelokrug i funkcije
2. Prikazati i analizirati razlike temeljnih metodoloških paradigmi i njihovih implikacija na (različite) svrhe istraživanja, istraživačke strategije i nacrte istraživanja, s naglaskom na osnove kvalitativnog i kvantitativnog istraživačkog pristupa
3. Analizirati koncept operacionalizacije istraživanja sa pripadajućim fazama istraživanjima i njihovim specifičnostima koje zahtijevaju daljnju operacionalizaciju (ciljevi i zadaci, hipoteze, istraživačka pitanja, varijable, metode, postupci prikupljanja podataka, instrumenti)
4. Osporobiti studente za elementarni znanstveno istraživački rad i senzibilizirati ih za razumijevanje i vrednovanje važnosti znanstveno-istraživačkog pristupa u pedagogiji te uvažavanje najviših etičkih standarda u njihovoj provedbi

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

1. Definirati i objasniti temeljne metodološke pojmove i paradigme u istraživanju odgojnih i obrazovnih fenomena (C1)
2. Prepoznati i objasniti razlike između temeljnih metodoloških paradigmi (C1, C2)
3. Objasniti ontološke i epistemološke prepostavke metodologije istraživanja te djelokrug i funkcije metodologije istraživanja (C1)
4. Prepoznati i objasniti razlike između istraživačkih strategija (C2)
5. Razlikovati svrhe istraživanja, istraživačke pristupe te nabrojati i opisati osnovne značajke različitih vrsta nacrta istraživanja (C2)
6. Elaborirati koncept operacionalizacije istraživanja i opisati faze istraživanje (C3)
7. Objasniti koncept operacionalizacije varijabli istraživanja (C3)
8. Razlikovati metode, postupke i instrumente evidentiranja empirijskih podataka istraživanja i prepoznati prikladan/adekvatan odabir sukladno svrsi i ciljevima istraživanjima (C3)
9. Formulirati i ukratko obrazložiti istraživački problem, odrediti ciljeve, zadatke/istraživačka pitanja, hipoteze i definirati varijable (C3)
10. Izraditi jednostavan nacrt istraživanja (C4)
11. Razumjeti i kritički vrednovati osnove etičkih pitanja/dilema u istraživanju (C4)

1.4. Sadržaj predmeta

Sadržaj predmeta strukturiran je kroz tri tematska modula i pripadajuće tematske/sadržajne cjeline:

MODUL 1 - Znanstvena spoznaja i metodologija istraživanja

- Cjelina 1: Znanstvena i neznanstvena spoznaja (C1, I1)
- Cjelina 2: Pojam paradigme i istraživačke paradigme u društvenim znanostima (C2, I1, I2)
- Cjelina 3: Ontološke i epistemološke pretpostavke metodologije istraživanja (C1, C2, I1, I2)
- Cjelina 4: Djelokrug i funkcije metodologije istraživanja (C1, I3)
- Cjelina 5: Kvalitativni i kvantitativni istraživački pristupi (C2, I4)

MODUL 2 - Odnos teorije, prakse i (empirijskog) istraživanja i etičke implikacije

- Cjelina 1: Određivanje svrhe i ciljeva istraživanja (C2, I4, I5)
- Cjelina 2: Određivanje istraživačke strategije i pristupa - kontekstualna prikladnost (C2, I4, I5)
- Cjelina 3: Utemeljenje istraživačke svrhe u teoriji i/ili praksi (C2, I4, I5)
- Cjelina 4: Etički standardi u znanstveno-istraživačkom radu (C4, I11)

MODUL 3 - Vrste, proces i faze empirijskog istraživanja

- Cjelina 1: Vrste istraživanja - deskriptivna, korelacijska, uzročno-komparativna, eksperimentalna istraživanja i njihova operacionalizacija (C2, C3, I5, I6, I7)
- Cjelina 2: Metode i postupci prikupljanja podataka (anketiranje, postupci nenametljivog prikupljanja podataka, opažanje, sustavno promatranje, promatranje sa sudjelovanjem, studij i analiza dokumentacije, intervju, fokus grupe) (C3, I8)
- Cjelina 3: Analiza procesa i faza istraživanja (izbor, analiza i obrazloženje problema istraživanja, definiranje ključnih pojmoveva, definiranje cilja/ciljeva i zadatka istraživanja odnosno istraživačkih pitanja, formuliranje hipoteza; klasifikacija i operacionalizacija varijabli, izbor istraživačkih metoda, postupaka i instrumenata evidentiranja empirijskih podataka, izrada i evaluacija izvedbenog projekta istraživanja, provedba, izvještavanje) (C3, I6-I9)
- Cjelina 4: Izrada nacrta istraživanja (C4, I10)

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☒ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo _____
	Nastava će se izvoditi u hibridnom obliku kombinirajući rad u učionici te u on-line okruženju sustava za udaljeno učenje.	

1.7. Obvezne studenata

- Redovito poхађати nastаву, pratiti i u zadanim rokovima izvršavati aktivnosti predviđene organizacijom nastave pomoću sustava za udaljeno učenje;
- Izraditi i prezentirati seminarski rad
- Izraditi (jednostavni) nacrt istraživanja
- Pristupiti dvjema pisanim provjerama znanja

1.8. Praćenje¹⁴ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	1	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	2	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	1
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

¹⁴ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

- Seminarski rad i prezentacija (C1-C3, I1-I9)
- Nacrt istraživanja i prezentacija (C4, I10)
- Pisana provjera znanja 1 (C1-C2, I1-I5)
- Pisana provjera znanja 2 (C3-C4, I5-I8)

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Cohen, L., Lauren i Morrison, K. (2007.): Metode istraživanja u obrazovanju, Naklada Slap, Jastrebarsko (do 92 str.)
2. Ledić, J., Brajdić Vuković, M. (2017). Narativi o profesionalnoj socijalizaciji mladih znanstvenika, Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. (odabrano metodološko poglavlje)
3. Mejovšek, M. (2003). Uvod u metode znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima. Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet - Jastrebarsko: Slap, (Prvi dio)
4. Milas, G. (2005) Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jastrebarsko: Slap, (Prvi dio)
5. Mužić, V. (2004). Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja (drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje). Zagreb: Educa
6. Vujević, M. (2002). Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti (sedmo izdanje). Zagreb: Školska knjiga (osim poglavlja 9., 10. i 11.)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Gall, M. D., Borg, W. R., Gal, J. P. (2003) Educational Research, An Introduction (7. edition). Boston [etc.] : Allyn and Bacon
2. Halmi, A. (1996). Kvalitativna metodologija u društvenim znanostima. Samobor: A. G. Matoš.
3. Matijević, M., Mužić, V., Jokić, M. (2003). Istraživati i objavljivati: elementi metodološke pismenosti u pedagogiji. Zagreb:Hrvatski pedagoško-knjижevni zbor.
4. Rafajac, B (1995.): Methodological and strategic condition for research improvement in education. Research in the field of education, Univerza v Mariboru, str. 394-398.
5. Rafajac, B. (2001.): Multimethodological Researches as Initiative for Educational Theories integration. U zborniku: Teorijsko-metodološka utemeljenost pedagoških istraživanja, (Theoretical and Methodological foundation of Educational Research) Rijeka, Filozofski fakultet u Rijeci, 51-58.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Cohen, L., Lauren i Morrison, K. (2007.): Metode istraživanja u obrazovanju, Naklada Slap, Jastrebarsko	10	15
Ledić, J., Brajdić Vuković, M. (2017). Narativi o profesionalnoj socijalizaciji mladih znanstvenika, Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. (odabrano metodološko poglavlje)	15	15
Mejovšek, M. (2003). Uvod u metode znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima. Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet - Jastrebarsko: Slap	7	15
Milas, G. (2005) Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jastrebarsko: Slap	21	15
Mužić, V. (2004). Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja (drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje). Zagreb: Educa	5	15
Vujević, M. (2002). Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti (sedmo izdanje). Zagreb: Školska knjiga	1	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Način praćenja kvalitete programa reguliran je mehanizmima koji su razvijeni i primjenjuju se na razini institucije (dominantno u okviru aktivnosti Odbora za kvalitetu Filozofskog fakulteta u Rijeci). Na razini predmeta uz rezultate uspješnosti u predmetu (postotak studenata koji su položili predmet i prosjek njihovih ocjena), predviđa se evaluacija od strane studenata koja će uključivati njihovu procjenu stečenih znanja, vještina i kompetencija. U skladu s rezultatima evaluacije, predmet će se revidirati. Uz to, predviđa se i povremeno kontaktiranje bivših studenata u okviru, primjerice, stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje i sl.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Sanja Smojver-Ažić	
Naziv predmeta	Razvojna psihologija	
Studijski program	Preddiplomski dvopredmetni studij pedagogije	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	5
	Broj sati (P+V+S)	3+0+1

2. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je predmeta upoznati studente s osnovnim spoznajama o psihološkom razvoju nužnim za razumijevanje i primjenu odgovarajućih odgojnih postupaka i obrazovnih zahtjeva uz uvažavanje dobnih i individualnih specifičnosti djece, mlađih i odraslih osoba.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se da će nakon položenog ispita iz predmeta Razvojna psihologija studenti moći:

1. opisati osnovna obilježja psihološkog razvoja u djetinjstvu, adolescenciji i odrasloj dobi
2. objasniti normativni razvoj i specifičnosti individualnog razvoja
3. primjeniti spoznaje u razumijevanju individualnih razlika među djecom i adolescentima

1.4. Sadržaj predmeta

- Razvojne teorije (I1-I3)
- Fizički rast i razvoj; razvoj mozga (I1-I3)
- Kognitivni razvoj (I1-I3)
- Emocionalni razvoj (I1-I3)
- Moralni razvoj (I1-I3)
- Razvoj slike o sebi (I1-I3)
- Razvoj rodnih uloga i spolne razlike(I1-I3)
- Odrastanje u obitelji: odnosi s roditeljima (I1-I3)
- Uloga škole i odnosi s vršnjacima (I1-I3)
- Uloga medija u razvoju (I1-I3)
- Razvojni zadaci u adolescenciji (I1-I3)
- Problemi prilagodbe u adolescenciji (I1-I3)
- Razvoj u odrasloj dobi (I1 i I2)

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo

1.6. Komentari	Nastavne aktivnosti osim neposrednog rada na fakultetu uključuju učenje na temelju materijala preko sustava za e-učenje i samostalne aktivnosti studenata izvan fakulteta (primjena zadatka i intervju s osobama različite dobi). Rezultati tih samostalnih aktivnosti referirati će se kroz seminaršku nastavu.											
1.7. Obvezne studenata	Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi: pisanje kratkih osvrta i eseja na zadane teme. Individualni rad izvan nastave na zadane teme. Pisanje dva testa znanja tijekom semestra. Završni ispit.											
1.8. Praćenje¹⁵ rada studenata												
Pohađanje nastave	1,5	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	Eksperimentalni rad							
Pismeni ispit	0,5	Usmeni ispit		Esej	0,5	Istraživanje						
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	1	Referat	0,5	Praktični rad						
Portfolio						1						
1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu												
Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ishodi učenja pratiti će se nizom zadatka objektivnog tipa, esejskim pitanjima, kratkim osvrtima i izvještajima o rezultatima individualnih aktivnosti studenata izvan nastave. Obaveze studenata i način vrednovanja ishoda bit će razrađeni u Izvedbenom planu kolegija i/ili putem sustava za e-učenje.												
Povezanost ishoda učenja i aktivnosti												
<ul style="list-style-type: none"> • kolokviji (I1, I 2) • izvještaj (I3) • pismeni ispit (I1-I3) 												
1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)												
Studenti mogu odabrat jedan od ponuđenih naslova												
1. Vasta, R., Haith, M.M., Miller, S.A. (1998). Dječja psihologija. Jastrebarsko, Slap. (str. 24-62, 107-120, 191-207, 253- 399, 457-467; 476-486; 488-644)												
2. Berk, L. E. (2008). Psihologija cjeloživotnog razvoja. Jastrebarsko: Naklada Slap (275-409												
3. Berk, L.E. (2015). Dječja razvojna psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap												
1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)												
1. Bujšić, G. (2005). Dijete i kriza. Zagreb: Golden Marketing. Tehnička knjiga												
2. Čudina-Obradović, M i Obradović, J. (2006). Psihologija braka i obitelji. Zagreb: Golding Market- Tehnička knjiga												
3. Feinstein (2005). Tajne tinejdžerskog mozga. Naklada Kosinj.												
4. Klarin, M. (2006). Razvoj djece u socijalnom kontekstu. Jastrebarsko: Slap												
5. Lacković-Grgin, K. (2006). Psihologija adolescencije. Jastrebarsko, Slap												
6. Lacković-Grgin, K. (2000). Stres u djece i adolescenata. Jastrebarsko, Slap.												
7. Lebedina Manzoni, M. (2006): Psihološke osnove poremećaja u ponašanju, Naklada Slap												
8. Starc, B., Čudina-Obradović, M., Pleša, A., Profaca, B., Letica, M. (2004). Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi. Priručnik za odgojitelje, roditelje i sve one koji odgajaju djecu predškolske dobi. Zagreb: Golding market. (str.11-61)												
9. Izabrani radovi												
1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu												
Naslov	Broj primjeraka			Broj studenata								

¹⁵ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Vasta, R., Haith, M.M., Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija.</i> Jastrebarsko, Slap. (str. 24-62, 107-120, 191-207, 253- 399, 457-467; 476-486; 488-644)	8	15
Berk, L. E. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja.</i> Jastrebarsko: Naklada Slap (275-409)	5	15
Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija.</i> Jastrebarsko: Naklada Slap	11	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Način praćenja kvalitete programa reguliran je mehanizmima koji su razvijeni i primjenjuju se na razini institucije (dominantno u okviru aktivnosti Odbora za kvalitetu Filozofskog fakulteta u Rijeci). Na razini predmeta uz rezultate uspješnosti u predmetu (postotak studenata koji su položili predmet i prosjek njihovih ocjena), predviđa se evaluacija od strane studenata koja će uključivati njihovu procjenu stečenih znanja, vještina i kompetencija. U skladu s rezultatima evaluacije, predmet će se revidirati. Uz to, predviđa se i povremeno kontaktiranje bivših studenata u okviru, primjerice, stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje i sl.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Nena Rončević	
Naziv predmeta	Statistika u pedagoškoj praksi i istraživanju	
Studijski program	Preddiplomski dvopredmetni studij pedagogije	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	2	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	5
	Broj sati (P+V+OS)	2P+3V+OS

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Ospozobiti studente za razumijevanje i primjenu specifičnog statističkog jezika u opisivanju stvarnih društvenih fenomena te primjenu statističkih postupaka za obradu i interpretaciju statističkih podataka u području univarijante i bivarijantne statistike.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon izvršavanja studijskih obveza u predmetu očekuje se da studenti razviju ove opće kompetencije:

1. sposobnost analiziranja i sintetiziranja;
2. sposobnost učenja rješavanjem problema;
3. sposobnost primjene znanja u praksi;

Od specifičnih ishoda, očekuje se da će studenti:

1. razumjeti i samostalno dizajnirati jednostavnije istraživačke nacrte empirijskih istraživanja;
2. razumjeti i primijeniti primjerene statističke postupke obrade i analize empirijskih podataka te interpretirati dobivene rezultate.

1.4. Sadržaj predmeta

- Deskriptivni i korelacijski nacrti, eksperimentalni i quasi – eksperimentalni nacrti (I1)
- Grafičko predstavljanje statističkih podataka; odnosa između populacija i strukture populacija; grafičko predočavanje nizova numeričkih podataka (histogram i poligon frekvencija) Osobine distribucije frekvencija; Srednje vrijednosti (mod, medijan i aritm. sr.); Mjere disperzije (RV, Q, sd) Normalna raspodjela; Određivanje položaja pojedinog rezultata (z-vrijednost) (I2)
- Odnos populacije i uzorka; vrste uzoraka i način njihova određivanja; Procjena parametara populacije na temelju mjerenja uzorka; standardna pogreška aritm. sredine; T-test (veliki nezavisni uzorci); Metoda diferencije za male zavisne uzorke; Testiranje značajnosti razlike između parametara; Smisao i princip korelacije; r-koeficijent, Rang korelacija; Parcijalna korelacija; ostali koeficijenti korelacijske; Hi-kvadrat-test; Neparametrijski testovi (I2)

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža

☒ vježbe	☐ laboratoriј
☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad
☐ terenska nastava	☐ ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obvezne studenata

Od studenata se očekuje redovito pohađanje nastave (redovito će se voditi popis prisutnih studenata na predavanjima i vježbama). Broj mogućih izostanaka uz zadržavanje mogućnosti stjecanja prava na potpis reguliran je Pravilnikom o studiju.

Od studenata se očekuje da se informiraju o nastavi koju su propustili i da redovito posjećuju sustav za e-učenje Merlin gdje će biti dostupan dio nastavnog materijala za samostalno učenje.

1.8. Praćenje¹⁶ rada studenata

Pohađanje nastave	1	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	2	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	2	Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitу

Kontinuirana pisana provjera znanja (I1, I2, S1, S2)

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- Field A. (2009.) *Discovering statistics using SPSS*, Sage Pub bilo koje izdanje
- Petz, B., Kolesarić, V., Ivanec D. (2012). *Petzova statistika Osnove statističke metode za ne matematičare* Jastrebarsko: Naklada Slap. NAPOMENA: (mogu i ranija izdanja gdje je autor Petz B.).

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- Argyrous, G. (2006) *Statistics for research : with a guide to SPSS* Sage Pub. 2nd ed, Reprinted
- Field A. (2016) *An adventure in statistics : the reality enigma* Sage, cop.
- Kolesarić V., Petz B. (2003), *Statistički rječnik tumač statističkih pojmovi* Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Mejovšek M. (2013) *Metode znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima* Naklada Slap
- Milas, G. (2009) *Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima* Naklada Slap 2. izd.
- Mužić, V. (1997) *Metodologija pedagoških istraživanja*. Sarajevo: Svetlost (drugi dio: pedagoška statistika).
- Privitera, Gregory J. (2015) *Statistics for the behavioral sciences*, Sage cop.2nd ed
- Šošić, I., i Serdar, V. (2000) *Uvod u statistiku (bilo koje izdanje)*. Zagreb: Školska knjiga.,
- Tokunaga, H. T. (2016) *Fundamental statistics for the social and behavioral sciences*, Sage, cop.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Field A. (2009.) <i>Discovering statistics using SPSS</i> , Sage Pub bilo koje izdanje	6	15
Petz, B., Kolesarić, V., Ivanec D. (2012). <i>Petzova statistika Osnove statističke metode za ne matematičare</i> Jastrebarsko: Naklada Slap. NAPOMENA: (mogu i ranija izdanja gdje je autor Petz B.).	35	15

¹⁶ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Način praćenja kvalitete programa reguliran je mehanizmima koji su razvijeni i primjenjuju se na razini institucije (dominantno u okviru aktivnosti Odbora za kvalitetu Filozofskog fakulteta u Rijeci). Na razini predmeta uz rezultate uspješnosti u predmetu (postotak studenata koji su položili predmet i prosjek njihovih ocjena), predviđa se evaluacija od strane studenata koja će uključivati njihovu procjenu stečenih znanja, vještina i kompetencija. U skladu s rezultatima evaluacije, predmet će se revidirati. Uz to, predviđa se i povremeno kontaktiranje bivših studenata u okviru, primjerice, stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje i sl.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Siniša Kušić	
Naziv predmeta	Teorije odgoja	
Studijski program	Preddiplomski dvopredmetni studij pedagogije	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	5
	Broj sati (P+V+S)	3+0+1

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je predmeta da studenti upoznaju osnovne postavke teorija odgoja i fenomen odgoja s motrišta različitih teorija odgoja te da se uvedu u pedagoško mišljenje, a stečena znanja primijene u rješavanju odgojnih i obrazovnih problema.

1.2. Uvjjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se da nakon izvršavanja svih obveza predviđenih nastavnim programom predmeta studenti budu sposobni:

Opći ishodi učenja:

- provoditi misaone operiracije (analize i sinteze, indukcije i dedukcije, apstrakcije i generalizacije, klasifikacije i zaključivanja, vrednovanja);
- primjeniti ideje u analizi prakse;
- osvijestiti pedagoški etos za svoj budući profesionalni rad;
- prikupljati, organizirati, analizirati, vrednovati i prezentirati/komunicirati informacije;
- upravljati vlastitim učenjem i vremenom;
- transferirati i interferirati spoznaje iz ovog predmeta na ostale nastavne predmete i situacije.

Specifični ishodi učenja:

- identificirati i objasniti teorije odgoja u okviru sustava pedagogijske znanosti;
- definirati i opisati temeljne postavke teorija odgoja;
- objasniti i analizirati složenost fenomena odgoja iz perspektive različitih teorija odgoja;
- objasniti i usporediti različite teorije odgoja;
- objasniti i analizirati odgojno-obrazovne filozofije/implicitne pedagogije;
- analizirati teorije odgoja na primjerima i slučajevima.

1.4. Sadržaj predmeta

- Teorija odgoja kao dio opće pedagogije i njeno mjesto u sustavu pedagogijske znanosti (I1);
- Prepostavke konstituiranja teorije odgoja (I1, I2);
- Pojam, predmet i zadaci teorije odgoja (I1, I2);
- Osnovni pedagoški procesi (I3);
- Klasifikacije teorije odgoja - paradigme, koncepcije, „škole“ (I1, I2, I3, I4, I6);
- Normativna znanost o odgoju (I2, I3, I4, I6);

- Emprijska znanost o odgoju (I2, I3, I4, I6);
- Duhovnoznanstvena pedagogija (I2, I3, I4, I6);
- Kritička teorija i kritička znanost o odgoju (I2, I3, I4, I6);
- Strukturalistička i poststrukturalistička znanost o odgoju (I2, I3, I4, I6);
- Postmoderna i konstruktivistička znanost o odgoju (I2, I3, I4, I6);
- Ostale teorije odgoja (I2, I3, I4, I6);
- Odgojno-obrazovne filozofije - implicitne teorije/pedagogije (perenijalizam, esencijalizam, progresivizam, egzistencijalizam, biheviorizam) (I3, I5, I6);
- Implikacije teorija odgoja na promišljanje i oblikovanje pedagoške prakse (I3, I4, I5, I6).

<i>1.5. Vrste izvođenja nastave</i>	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☒ ostalo - konzultacije
<i>1.6. Komentari</i>		

1.7. Obvezne studenata

- redovito prisustvovanje i aktivnu participaciju u svim oblicima i načinima izvođenja nastave i usvajanja znanja, vještina, stavova i vrijednosti;
- individualne i grupne konzultacije;
- analiza pedagoškog fenomena iz perspektive različitih teorija odgoja - studija slučaja;
- izrada i prezentacija referata;
- izrada pojmovnika;
- polaganje dva kolokvija;
- polaganje usmenog ispita.

1.8. Praćenje¹⁷ rada studenata

Pohađanje nastave	1,0	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1,3	Esej		Istraživanje (analiza pedagoškog fenomena)	0,9
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	1,0	Referat	0,5	Praktični rad	
Portfolio		Pojmovnik	0,3				

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

- Analiza pedagoškog fenomena iz perspektive različitih teorija odgoja - studija slučaja (I3, I4, I6)
- Referat (I4, I5, I6)
- Pojmovnik (I1-I5)
- Kolokviji (I1-I6)
- Usmeni ispit (I1-I6)

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. König, E., Zedler, P. (2001). Teorije znanosti o odgoju. Zagreb: Educa
2. Palekčić, M. (2015). Pedagozijska teorijska perspektiva: Značenje teorije za pedagogiju kao disciplinu i profesiju. Zagreb: Erudita. (odabrana poglavlja)
3. Kušić, S. i Vrcelj, S. (2017). In Search for the Pedagogy (Studies) Identity: The Croatian Context.

¹⁷ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Sodobna pedagogika/Journal of Contemporary Educational Studies, Let./Vol. 68 (134), Št./No. 1/2017,
Str. 52–67/pp. 126–142.

4. Lenzen, D. (2002). Vodič za studij znanosti o odgoju. Zagreb: Educa. (odabrana poglavlja)
5. Mušanović, M. i Lukaš, M. (2011). Osnove pedagogija. Rijeka: Hrvatsko futurološko društvo. (odabrana poglavlja)
6. Bašić, S. (2009). Dijete (učenik) kao partner u odgoju: kritičko razmatranje. Odgojne znanosti, Vol. 11, br. 2, str. 27-44.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Bass, R. V., Good, J. W. (2004). Educare and Educere: Is a Balance Possible in the Educational System? The Educational Forum, Volume 68, No. 2 (Winter 2004), p. 161-168.
2. Bognar, L. (2007). Pedagogija u razdoblju postmoderne. In: Zbornik radova I. kongresa pedagoga Hrvatske Pedagogija prema cjeloživotnom obrazovanju i društvu znanja. Zagreb: Hrvatsko pedagogijsko društvo. (pp. 28-40).
3. Gudjons, H. (1994). Pedagogija - temeljna znanja. Zagreb: Educa. (odabrana poglavlja)
4. Gur-Ze'ev, I. (1998). Toward a nonrepressive critical pedagogy. Educational Theory, 48 (4), p. 463-486.
5. Hrvatić, N., Klapan, A. (ur.) Pedagogija i kultura: teorijsko metodološka određenja pedagogijske znanosti. Zagreb: Hrvatsko pedagogijsko društvo.
6. Kocić, L.P. (1981). Eksperimentalna pedagogija - pokušaj izgrađivanja pedagogije na empirijskoj osnovi. Beograd: Prosveta.
7. Kuhn, T. S. (2013). Struktura znanstvenih revolucija. Zagreb: Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo.
8. McLaren, P. (1995). Critical pedagogy and predatory culture: Oppositional politics in a postmodern era. London and New York: Routledge.
9. Murphy, P. (1996). Defining pedagogy. U: Murphy, P. F. & Gipps, C. V. (Eds.) Equity in the Classroom: Towards effective pedagogy for boys and girls. London: Falmer Press and UNESCO. (pp. 9-22).
10. Pastuović, N. (1999). Edukologija - integrativna znanost o sustavu cjeloživotnog obrazovanja i odgoja. Zagreb: Znamen.
11. Perica, I. (2013). Uvod: Političko ↔ Pedagoško. In: Perica, I. (ed.) POLITIČKO ↔ PEDAGOŠKO. Janusova lica pedagogije. Zagreb: Udruga Blaberon. (pp. 1-10).
12. Potkonjak, N. (1977). Teorijsko-metodološki problemi pedagogije. Beograd: Institut za pedagoška istraživanja.
13. Pranjić, M. (2012). Antipedagogija i suvremenii koncepti odgoja. Pedagogijska istraživanja, 9 (1–2), str. 9-24.
14. Vrcelj, S., Mušanović, M. (2013). Suvremenost teorije obrazovanja Ivana Illichia. JAHR, Vol. 4. No. 8.
15. Vujčić, V. (2013). Opća pedagogija – novi pristup znanosti o odgoju. Zagreb: HPKZ.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
König, E., Zedler, P. (2001). Teorije znanosti o odgoju. Zagreb: Educa	26	15
Palekčić, M. (2015). Pedagogijska teorijska perspektiva: Značenje teorije za pedagogiju kao disciplinu i profesiju. Zagreb: Erudita. (odabrana poglavlja)	5	15
Kušić, S. i Vrcelj, S. (2017). In Search for the Pedagogy (Studies) Identity: The Croatian Context. <i>Sodobna pedagogika/Journal of Contemporary Educational Studies</i> , Let./Vol. 68 (134), Št./No. 1/2017, Str. 52–67/pp. 126–142.	Dostupno online	15
Lenzen, D. (2002). Vodič za studij znanosti o odgoju. Zagreb: Educa. (odabrana poglavlja)	16	15
Mušanović, M. i Lukaš, M. (2011). Osnove pedagogija. Rijeka:	Dostupno online	15

Hrvatsko futurološko društvo. (odabrana poglavlja)		
Bašić, S. (2009). Dijete (učenik) kao partner u odgoju: kritičko razmatranje. <i>Odgajne znanosti</i> , Vol. 11, br. 2, str. 27-44.	Dostupno online	15
1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija		
Način praćenja kvalitete programa reguliran je mehanizmima koji su razvijeni i primjenjuju se na razini institucije (dominantno u okviru aktivnosti Odbora za kvalitetu Filozofskog fakulteta u Rijeci). Na razini predmeta uz rezultate uspješnosti u predmetu (postotak studenata koji su položili predmet i prosjek njihovih ocjena), predviđa se evaluacija od strane studenata koja će uključivati njihovu procjenu stečenih znanja, vještina i kompetencija. U skladu s rezultatima evaluacije, predmet će se revidirati. Uz to, predviđa se i povremeno kontaktiranje bivših studenata u okviru, primjerice, stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje i sl.		

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Dr. sc. Jasmina Zloković	
Naziv predmeta	Obiteljska pedagogija	
Studijski program	Preddiplomski dvopredmetni studij pedagogije	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	5
	Broj sati (P+V+S)	5 (3+0+2)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

1. Upoznati temeljne pojmove, definicije, načela i teorije obiteljske pedagogije. Osposobiti se za razlikovanje, analizu i kritički osvrt za različite trendove, poglедe, potrebe i probleme obitelji te o važnosti uloge roditelja u poticanju razvoja djece i međusobnim obiteljskim odnosima.
2. Osposobiti se za primjenu osnovnih metoda i tehnika za ispitivanje obitelji.
3. Osposobiti se za uspješan transfer znanstvenih spoznaja, interferenciju i obogaćivanje obiteljske, roditeljske i vlastite uloge u odgoju i poticanju razvoja djece i mlađih.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

1. Identificirati obiteljsku pedagogiju kao znanstvenu disciplinu i njen doprinos drugim znanostima te objasniti obiteljski odgoj kao proces. (C1)
2. Definirati i objasniti temeljne pojmove i različita definiranja i shvaćanja pojma obitelji i familije. (C1)
3. Objasniti i kritički prosuditi osnovne teorije obiteljske pedagogije. (C1)
4. Analizirati i kritički promišljati o razvoju, temeljnim funkcijama obitelji i kompetencijama roditelja u poticanju razvoja i odgoju djece. (C1)
5. Objasniti i analizirati suvremene trendove u razvoju obitelji, koheziji, funkcioniranju i odgoju. (C1)
6. Objasniti i razlikovati različite odgojne fenomene, tipove obitelji i međusobne odnose članova obitelji. (C1)
7. Usaporebiti i upotrijebiti različite metodološke pristupe relevantne za područje obiteljske pedagogije. (C2)
8. Objasniti posebnosti suradnje odgojno - obrazovnih ustanova i obitelji. (C3)
9. Objasniti i analizirati program suradnje i pedagoškog obrazovanja roditelja. Objasniti, razlikovati i primijeniti specifične vještine i strategije za rad s roditeljima i obitelji. (C3)

1.4. Sadržaj predmeta

- Temeljni pojmovi i teorije obiteljske pedagogije. Tradicionalne, moderne i postmoderne obitelji. (C1, I1, I2, I3, I4)
- Funkcioniranje obitelji i međusobni odnosi. Socijalni, emocionalni, intelektualni i moralni razvoj djeteta u obitelji. Tipovi obitelji i obiteljska taksonomija. (C1, I3, I4, I5)
- Međuodnos roditeljskih uloga. Odgojne strategije i stilovi odgoja. (C1, I4, I5, I7)

- Dimenzije roditeljstva. Roditeljska kompetencija. (C1, I4, I5, I6)
- Metode i tehnike u ispitivanju obitelji. (C2, I8)
- Obiteljski životni ciklus i obitelj kao sustav. Obiteljska kohezija, komunikacija i fleksibilnost. (C3, I4, I5)
- Međugeneracijski odnosi u obitelji. (C1, I6, I7)
- Partnerstvo obitelji i odgojno-obrazovnih ustanova. Modeli i oblici suradnje. (C3, I9)

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☒ obrazovanje na daljinu ☒ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☒ ostalo – učenje zaloganjem u zajednici
1.6. Komentari	<p>Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. Studenti koji tijekom nastave ostvare iznos ocjenskih bodova koji ih svrstavaju u kategoriju FX (30 do 39,9 na preddiplomskom) imaju mogućnost tri izlaska na ispit i mogu ukupno dobiti samo ocjenu E.</p>	

1.7. Obveze studenata

Studenti su obvezni redovito prisustvovati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave (predavanja i seminari) iz kolegija. Student jednopredmetnog studija smije izostati 30% od predviđenog fonda sati, a student dvopredmetnog 50%. Student je dužan informirati se o nastavi s koje je izostao te o svim zadacima koji su zadani i nadoknaditi propušteno kako bi mogao aktivno sudjelovati u nastavi koja slijedi (izostanak s nastave nije opravданje za eventualno ne izvršavanje tekućih zadataka).

Student je dužan pridržavati se dogovorenih rokova za predaju seminarskog rada i ostalih samostalnih zadataka. Rokovi za predaju studentskih uradaka bit će dogovoreni sa studentima u prvom tjednu nastave.

1.8. Praćenje¹⁸ rada studenata

Pohađanje nastave	1,5	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	0,5
Portfolio	0,5						

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Rosić, V. i Zloković, J. (2002). Prilozi obiteljskoj pedagogiji. Rijeka: Filozofski fakultet, Odsjek za pedagogiju, Graftrade, str.11-52.
2. Rosić, V. i Zloković, J. (2003). Modeli suradnje obitelji i škole. Đakovo: Tempo.
3. Zloković, J. (2012). Obiteljska kohezija i pozitivna komunikacija u funkciji osnaživanja suvremene obitelji - Prinos istraživanju pedagoških aspekata odnosa u obitelji. *Školski vjesnik: časopis za pedagogijsku teoriju i praksu*, 61(3).
4. Obradović-Čudina, M., Obradović, J. (2006). *Psihologija braka i obitelji*. Zagreb: Golden marketing-Tehnička knjiga. Poglavlja – Međugeneracijski odnosi, str. 395-418; 443-460.
5. Janković, J. (2008). Obitelj u fokusu. Zagreb: etcetera. (poglavlja 1, 2, 8 i 9)

¹⁸ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

6. Janković, J. (2000). Pristupanje obitelji: sistemski pristup. Zagreb: Alinea, str. 15-55.
7. Katz, L. G. i McClellan, E. (1999). Poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije. Zagreb: Educa, str.15-98.
8. Ljubetić, M. (2007). Biti kompetentan roditelj. Zagreb: Mali profesor. (odabrana poglavlja)
9. Narodne novine (2015). Obiteljski zakon. Zagreb: Narodne novine, br. 103/15.
10. Mrežni izvori

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Bašić, J. i sur. (1994). Integralna metoda u radu s djecom i njihovim roditeljima. Zagreb: Alinea.
2. Bratanić, M. (2002). Paradoks odgoja (2. izd.). Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
3. Gordon, T. (1996). Škola roditeljske odgovornosti. Zagreb: D-graf.
4. Fromm, E. (1981). Autoritet i porodica. Zagreb: Naprijed.
5. Kušević, B. (2009). Licencija za roditeljstvo-buduća realnost ili utopiskska projekcija. Pedagogijska istraživanja, 6 (1-2), 191-202.
6. Maleš, D. (1999). Uloga majke i oca u odgoju djeteta. U: Čikeš, J. (ur.), Obitelj u suvremenom društvu. Zagreb: Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mlađih, str.105-111.
7. Reichlin, G. i Winkler, C. (2011). Džepni roditelj. Zagreb: Školska knjiga.
8. Sheridan, M. D. (1998). Dječji razvoj od rođenja do pete godine: kako se djeca razvijaju i napreduju. Zagreb: Educa.
9. Zloković, J. (2007). Partnerstvo roditelja i učitelja u ostvarivanju odgojne funkcije. Partnership of Parents and Teachers in Creating the Education Function. U: Zborniku radova, I. International conference from educators of boarding schools, Modeli vzgoje v globalni družbi, The models of education in global society. Ljubljana: Zavod za šolstvo RS, Ministarstvo šolstva, Društvo vzgojiteljev dijaških domov Slovenije, (1) str. 23-31.
10. Zloković, J. (2007). Suvremene obitelji između tradicionalnih i virtualnih odnosa. U: Previšić, V. (ur.), Pedagogija prema cjeloživotnom obrazovanju i društvu znanja. Zagreb: HPD, str. 761-770.

11. Mrežni izvori

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Rosić, V. i Zloković, J. (2003). Modeli suradnje obitelji i škole. Đakovo: Tempo.	10	15
Rosić, V. i Zloković, J. (2002). Prilozi obiteljskoj pedagogiji. Rijeka: Filozofski fakultet, Odsjek za pedagogiju, Graftrade.	15	15
Janković, J. (2008). Obitelj u fokusu. Zagreb: etcetera.	5	15
Janković, J. (2000). Pristupanje obitelji: sistemski pristup. Zagreb: Alinea.	10	15
Katz, L. G. i McClellan, E. (1999). Poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije. Zagreb: Educa.	10	15
Ljubetić, M. (2007). Biti kompetentan roditelj. Zagreb: Mali profesor.	10	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Način praćenja kvalitete programa reguliran je mehanizmima koji su razvijeni i primjenjuju se na razini institucije (dominantno u okviru aktivnosti Odbora za kvalitetu Filozofskog fakulteta u Rijeci). Na razini predmeta uz rezultate uspješnosti u predmetu (postotak studenata koji su položili predmet i prosjek njihovih ocjena), predviđa se evaluacija od strane studenata koja će uključivati njihovu procjenu stečenih znanja, vještina i kompetencija. U skladu s rezultatima evaluacije, predmet će se revidirati. Uz to, predviđa se i povremeno kontaktiranje bivših studenata u okviru, primjerice, stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje i sl.

Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet u Rijeci, Odsjek za pedagogiju
University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Education
Sveučilišna avenija 4, HR - 51 000 Rijeka
Tel: + 385 51 26 57 13
Fax: + 385 51 26 57 99

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Bojana Ćulum	
Naziv predmeta	Pedagoški praktikum 1	
Studijski program	Preddiplomski jednopredmetni studij pedagogije	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	5
	Broj sati (P+V+S)	0+3+2

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

1. Osporobiti studente za transfer stečenih tijekom druge godine preddiplomskog studija i njihovu (projektnu) primjenu u praksi u različitim odgojno-obrazovnim ustanovama/organizacijama te organizacijama civilnoga društva (udrugama).
2. Stjecanje praktičnoga iskustva analize procjena potreba u zajednici te planiranja, pripreme i izvedbe projektnih aktivnosti (manjeg opsega) koje će studentima pružiti platformu pripreme za buduće zanimanje pedagoga te njihovu profesionalnu socijalizaciju u određene segmente struke.
3. Osporobiti i osnažiti studente za kontinuirano provođenje (samo)refleksije o (u) praksi s ciljem poticanja razvoja osobina refleksivnog praktičara.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Opći ishodi učenja:

1. prikupljati, organizirati, analizirati, vrednovati i prezentirati/komunicirati informacije;
2. identificirati različite izazove u praksi, predlagati rješenja i primijeniti teorijski znanja u praksi;
3. učiti kroz projektni pristup;
4. prilagoditi se novim situacijama;
5. osvijestiti pedagoški etos za svoj budući profesionalni rad;
6. upravljati vlastitim učenjem i vremenom;
7. učiti kroz individualni i timski rad;

Specifični ishodi učenja:

1. primijeniti proceduralna znanja - primjena stečenih teorijskih znanja u raznolikim oblicima institucionalnog i neinstitucionalnog odgoja i obrazovanja;
2. opažati i analizirati različite pedagoške fenomene s fokusom na znanstveno-istraživački pristup izradi procjene potrebe i ili problema;
3. identificirati i analizirati (međunarodne i domaće) primjere dobre prakse odgojno-obrazovnih intervencija koji dogovaraju istim/sličnim potrebama i problemima detektiranim u (institucionalnoj/organizacijskog) praksi, a koji se mogu transferirati u druga institucionalna/organizacijska okruženja kao (potencijalne) inovacije;
4. razviti projektne prijedloge (manjeg opsega) kao prijedloge pristupa rješavanju analiziranih potreba i problema u praksi odgojno-obrazovnog rada
5. donositi profesionalne odluke (u suradnji sa mentorom u instituciji i samostalno) povezane s pristupima rješavanju prepoznatih potreba/problema u praksi;

6. primijeniti socijalne vještine timskog i suradničkog rada;
12. provoditi refleksiju o (u) praksi razvijajući osobine refleksivnog praktičara.

1.4. Sadržaj predmeta

Sadržaj u predmetu *Pedagoški praktikum 1* povezan je sa obveznim i izbornim predmetima na drugoj godini preddiplomskog studija te područjima rada stručnih suradnika-pedagoga u pojedinim odgojno-obrazovnim ustanovama/organizacijama te organizacijama civilnoga društva (udrugama) u kojima će studenti realizirati praktičan rad kroz projektni pristup. Predmet je strukturiran je kroz tri tematska modula i pripadajuće tematske/sadržajne cjeline:

MODUL 1 - Opažanje i analiza pedagoških fenomena u odgojno-obrazovnoj praksi

Cjelina 1: Procjena potreba i/ili problema u odgojno-obrazovnoj ustanovi/organizaciji - pristupi i provedba (C1, C2, I1, I2)

Cjelina 2: Odgojno-obrazovne intervencije manjeg opsega - međunarodni i domaći primjeri (C1-C3, I3)

MODUL 2 - Odgojno-obrazovne intervencije u praksi - projektni pristup

Cjelina 1: Pristupi planiranju odgojno-obrazovne intervencije (C2, I2, I3)

Cjelina 2: Upravljanje odgojno-obrazovnom intervencijom kao institucionalnom/organizacijskom promjenom i inovacijom i čimbenici njezine uspješne integracije (C1, C2, I3, I4)

Cjelina 3: Izrada projektnog prijedloga (manjeg opsega) kao odgojno-obrazovne intervencije koja odgovara na analizirane potrebe i/ili probleme u odgojno-obrazovnoj ustanovi/organizaciji (C1, C2, I1, I2, I4, I5, I6)

MODUL 3 - Refleksivni praktičar

Cjelina 1: Proces refleksije, razine i osobine refleksivnog praktičara (C3, I7)

Cjelina 2: Vođenje/izrada refleksivnog dnevnika (C3, I7)

1.5. Vrste izvođenja nastave	☐ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☒ obrazovanje na daljinu ☒ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☒ ostalo – projektni rad
1.6. Komentari	Nastava će se izvoditi u hibridnom obliku kombinirajući rad u učionici, izvan nje (u zajednici - u odgojno-obrazovnim ustanovama i organizacijama civilnoga društva) te u on-line okruženju sustava za udaljeno učenje.	

1.7. Obveze studenata

- Redovito poхађати nastavu i ostale oblike terenske nastave (gostovanja u odgojno-obrazovnim ustanovama i organizacijama civilnoga društva), pratiti i u zadanim rokovima izvršavati aktivnosti predviđene organizacijom nastave pomoću sustava za udaljeno učenje;
- Provesti procjenu potreba u odabranoj odgojno-obrazovnoj ustanovi ili organizaciji civilnoga društva i izraditi izvještaj;
- Izraditi profil jedne nacionalne i jedne međunarodne odgojno-obrazovne intervencije koja odgovara na iste/slične prepoznate potrebe i/ili probleme odabrane odgojno-obrazovne ustanove ili organizacije civilnoga društva;
- Samostalno ili u timu pristupiti izradi projektnog prijedloga (manjeg opsega) kao predložene odgojno-obrazovne intervencija koja ima potencijala doprinijeti rješavanju prepoznate potrebe/problema odabrane odgojno-obrazovne ustanove ili organizacije civilnoga društva;
- Prezentirati projektnu ideju suradnicima u odabranoj odgojno-obrazovnoj ustanovi ili organizaciji civilnoga društva i provesti projekt sa korisnicima;
- Voditi refleksivni dnevnik

1.8. Praćenje¹⁹ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	1
Projekt	2	Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio	1	Refleksivni dnevnik	1				

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitnu

- Provedba procjene potreba i izrada izvještaja (C1, C2, I1, I2)
- Profili odabrane nacionalne i međunarodne odgojno-obrazovne intervencije te analiza njihove uspješnosti djelovanja (C1, C3, I1, I3)
- Izrada projektne ideje/projektnog prijedloga (C1, C2, I4-I6)
- Refleksivni dnevnik (C1, C3, I5, I7)

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Student u dogovoru s nositeljem predmeta, asistentom i mentorom iz institucije/organizacije koristi predloženu literaturu koja je u skladu s praktičnim zadacima/aktivnostima koje će studenti realizirati u okviru pedagoškog praktikuma.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Student u dogovoru s nositeljem predmeta, asistentom i mentorom iz institucije/organizacije koristi predloženu literaturu koja je u skladu s praktičnim zadacima/aktivnostima koje će studenti realizirati u okviru pedagoškog praktikuma.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
--------	-----------------	----------------

NAPOMENA: Literatura će studentima biti dostupna u elektroničkoj formi.

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Način praćenja kvalitete programa reguliran je mehanizmima koji su razvijeni i primjenjuju se na razini institucije (dominantno u okviru aktivnosti Odbora za kvalitetu Filozofskog fakulteta u Rijeci). Na razini predmeta uz rezultate uspješnosti u predmetu (postotak studenata koji su položili predmet i prosjek njihovih ocjena), predviđa se evaluacija od strane studenata koja će uključivati njihovu procjenu stečenih znanja, vještina i kompetencija. U skladu s rezultatima evaluacije, predmet će se revidirati. Uz to, predviđa se i povremeno kontaktiranje bivših studenata u okviru, primjerice, stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje i sl.

Zbog organizacijskih specifičnosti pedagoškog praktikuma studenti će nakon održene prakse vrednovati rad mentora u odgojno-obrazovnim institucijama/organizacijama. Također, mentor je dužan napisati završni izvještaj o radu studenta te ispuniti obrazac za vrednovanje studenta koji potom dostavlja nositelju kolegija. Za potrebe pedagoškog praktikuma izrađeni su specifični obrasci za praćenje kvalitete rada studenata i mentora iz odgojno-obrazovnih institucija/organizacija.

¹⁹ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Sofija Vrcelj	
Naziv predmeta	Školska pedagogija	
Studijski program	Preddiplomski dvopredmetni studij pedagogije	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	3.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	5 3+1+1

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je predmeta da studenti steknu znanja o pedagoškim i organizacijskim konceptima institucionalnog odgoja i obrazovanja, povezanosti odgojno-obrazovnog rada u školi i društvenog okruženja, načelima i ciljevima obrazovne politike kroz školu te funkcijama obrazovanja u školi i principima funkciranja i djelovanja škole.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se da nakon izvršavanja svih obveza predviđenih nastavnim programom predmeta studenti budu sposobni:

1. usporediti i vrednovati različite koncepcijske i organizacijske oblike obrazovnog rada u školi;
2. identificirati i objasniti opća i specifična načela na kojima se temelji rad škole;
3. objasniti i odabratи postupke upisa u školu te identificirati različite kriterije za formiranje odgojno-obrazovnih skupina;
4. opisati i analizirati administrativne poslove pedagoga i ravnatelja u školi;
5. analizirati i koristiti pedagošku dokumentaciju;
6. analizirati i vrednovati pojedine elemente školske kulture;
7. osmisliti i izraditi plan kulturne djelatnosti škole.

1.4. Sadržaj predmeta

- Školska pedagogija - pristupi i određenja (I1)
- Škola kao socijalni sustav (I2)
- Teorije škole (I1, I2)
- Funkcija škole - različiti pristupi (I1, I2)
- Modeli rada alternativnih, slobodnih i eksperimentalnih škola (tipovi škola) (I1, I2)
- Organizacijska struktura škole (I1, I2)
- Upravljanje i rukovođenje škole (I4, I5, I7)
- Školska administracija (I3-I5)
- Školsko ozračje i kultura škole - društveni kontekst škole (I6, I7)
- Pedagog i škola (I4, I5, I7).

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad
------------------------------	---	---

	☐ terenska nastava	☒ ostalo - Konzultacije														
1.6. Komentari																
1.7. Obveze studenata																
<ul style="list-style-type: none"> • redovito prisustvovanje i aktivnu participaciju u svim oblicima i načinima izvođenja nastave i usvajanja znanja, vještina, stavova i vrijednosti; • individualne i grupne konzultacije; • izraditi set vježbi; • izraditi i prezentirati seminarski rad; • polaganje kolokvija; • polaganje usmenog ispita. 																
1.8. Praćenje ²⁰ rada studenata																
Pohađanje nastave	1,0	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad	0,5	Eksperimentalni rad										
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1,0	Esej		Istraživanje										
Projekt		Kontinuirana provjera znanja (kolokvij)	2,0	Referat		Praktični rad										
Portfolio		Set vježbi														
1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitу																
<ul style="list-style-type: none"> • Set vježbi (I4-I7) • Seminar (I1-I3) • Kolokvij (I1-I7) • Usmeni ispit (I1-I7) 																
1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)																
<ol style="list-style-type: none"> 1. Vrcelj, S. (2000). Školska pedagogija. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. 2. Vrcelj, S. (1996). Kontinuitet u vrednovanju učenikova uspjeha. Rijeka: Pedagoški fakultet u Rijeci. 3. Ledić, J. (1999). Škola i vrijednosti. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. 4. Matijević, M. (2001). Alternativne škole. Zagreb: Tipex. 5. Tillman, K. J. (ur.) (1994). Teorije škole. Zagreb: Educa. 6. Vujičić, L. (2011). Istraživanje kulture odgojno-obrazovne institucije. Zagreb: Mali profesor d.o.o. 7. Vrcelj, S. i Mušanović, M. (2001). Prema pedagoškoj futurologiji: škola budućnosti. Rijeka: Graftrade; HPKZ. 																
1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)																
<ol style="list-style-type: none"> 1. Freire, P. (2002). Pedagogija obespravljenih. Zagreb: Odraz. 2. Glasser, W. (1994). Kvalitetna škola: Škola bez prisile. Zagreb: Educa 3. Illich, I. (1980). Dole škole. Beograd: Beogradski izdavačko-grafički zavod. 4. Walford, G. (1992). Privatne škole – iskustva u deset zemalja. Educa: Zagreb 5. Mrežni izvori 																
1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu																
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Naslov</th> <th>Broj primjeraka</th> <th>Broj studenata</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Vrcelj, S. (2000). Školska pedagogija. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci.</td> <td>10</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Vrcelj, S. (1996). Kontinuitet u vrednovanju učenikova uspjeha. Rijeka: Pedagoški fakultet u Rijeci.</td> <td>11</td> <td>15</td> </tr> </tbody> </table>			Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata	Vrcelj, S. (2000). Školska pedagogija. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci.	10	15	Vrcelj, S. (1996). Kontinuitet u vrednovanju učenikova uspjeha. Rijeka: Pedagoški fakultet u Rijeci.	11	15					
Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata														
Vrcelj, S. (2000). Školska pedagogija. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci.	10	15														
Vrcelj, S. (1996). Kontinuitet u vrednovanju učenikova uspjeha. Rijeka: Pedagoški fakultet u Rijeci.	11	15														

²⁰ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Ledić, J. (1999). Škola i vrijednosti. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci.	12	15
Matijević, M. (2001). Alternativne škole. Zagreb: Tipex.	5	15
Tillman, K. J. (ur.) (1994). Teorije škole. Zagreb: Educa.	6	15
Vujović, L. (2011). Istraživanje kulture odgojno-obrazovne institucije. Zagreb: Mali profesor d.o.o.	5	15
Vrcelj, S. i Mušanović, M. (2001). Prema pedagoškoj futurologiji: škola budućnosti. Rijeka: Graftrade; HPKZ.	25	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Način praćenja kvalitete programa reguliran je mehanizmima koji su razvijeni i primjenjuju se na razini institucije (dominantno u okviru aktivnosti Odbora za kvalitetu Filozofskog fakulteta u Rijeci). Na razini predmeta uz rezultate uspješnosti u predmetu (postotak studenata koji su položili predmet i prosjek njihovih ocjena), predviđa se evaluacija od strane studenata koja će uključivati njihovu procjenu stečenih znanja, vještina i kompetencija. U skladu s rezultatima evaluacije, predmet će se revidirati. Uz to, predviđa se i povremeno kontaktiranje bivših studenata u okviru, primjerice, stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje i sl.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Vesna Kovač	
Naziv predmeta	Obrazovna politika	
Studijski program	Preddiplomski dvopredmetni studij pedagogije	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	3.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	5 3+0+1

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj predmeta je osposobiti studente za razumijevanje koncepta obrazovne politike te za interpretaciju i analizu različitih dimenzija i procesa obrazovne politike u domaćem i međunarodnom kontekstu.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

1. Interpretirati različite mogućnosti uporabe pojma politike i obrazovne politike;
2. Opisati temeljne koncepte, teorije i procese vezane uz obrazovnu politiku
3. Tumačiti djelovanje obrazovnog sustava na (nad)nacionalnoj, lokalnoj i institucionalnoj razini;
4. Opisati i komentirati aktualna zbivanja u obrazovnoj politici u domaćim i međunarodnim okvirima,
5. Oblikovati i argumentirati stajalište o različitim procesima obrazovne politike u domaćem i međunarodnom kontekstu;
6. Analizirati i interpretirati djelovanje različitih interesnih skupina u obrazovanju (mikropolitika) s osobitim osvrtom na svoju vlastitu ulogu u obrazovnoj politici;
7. Objasnjavati utjecaje različitih društveno-političkih zbivanja na obrazovanje
8. Opisati proces analize obrazovne politike prema temeljnim etapama.
9. Organizirati i provesti jednostavnije istraživanje odabranog aspekta obrazovne politike.

1.4. Sadržaj predmeta

- Pojam politike i obrazovne politike (I1).
- Temeljni koncepti obrazovne politike: moć, interesi, ciljevi, vrijednosti, ideologije, kontrola, odlučivanje i strategije utjecaja (I2)
- Upravljanje i vođenje: temeljni pojmovi i teorije (I3)
- Upravljanje obrazovnim sustavima na nacionalnoj i nadnacionalnoj razini (I3)
- Globalizacijski procesi u obrazovanju (I4)
- Odnos države i obrazovanja (centralizacija, decentralizacija...) (I3)
- Prikaz djelovanja institucija lokalne uprave i samouprave vezane uz pitanja obrazovanja (I3)
- Ekonomski aspekti obrazovanja (I5)
- Uvod u analizu obrazovne politike (etape analize obrazovne politike, pristupi analizi obrazovne politike) (I8)
- Korištenje statističkih pokazatelja u analizi obrazovne politike (I8).
- Uvod u mikropolitiku (temeljni pojmovi i koncepti) (I8)

- Pedagoški aspekti analize obrazovne politike (politika obrazovanja nastavnika, pitanja određivanja nacionalnog kurikuluma, pitanja osiguravanja kvalitete...) (I7)
- Prikaz i analiza ključnih dokumenata vezanih uz obrazovnu politiku (zakoni, strategije...) (I3)
- Prikaz i analiza djelatnosti i projekata domaćih i međunarodnih organizacija vezanih uz pitanja obrazovne politike (I4)
- Aktualne teme iz obrazovne politike (PISA, Državna matura, HKO i dr.) (I9)

<i>1.5. Vrste izvođenja nastave</i>	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☒ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo
<i>1.6. Komentari</i>		

1.7. Obvezne studenata

Studenti su dužni redovito poхаđati nastavu; sudjelovati u nastavi putem sustava za udaljeno učenje; proučiti sadržaj preporučene literature; sudjelovati u jednoj kontinuiranoj provjeri znanja putem kolokvija, izraditi istraživački zadatak i položiti usmeni ispit.

1.8. Praćenje²¹ rada studenata

Pohađanje nastave	1	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	1,5
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	1	Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitу

- Interpretirati različite mogućnosti uporabe pojma politike i obrazovne politike: ishod se vrednuje usmenim razgovorom ili zadatkom esejskog tipa
- Opisati temeljne koncepte, teorije i procese vezane uz obrazovnu politiku: ishod se vrednuje usmenim razgovorom ili zadatkom esejskog tipa
- Tumačiti djelovanje obrazovnog sustava na (nad)nacionalnoj, lokalnoj i institucionalnoj razini: ishod se vrednuje usmenim razgovorom ili zadatkom esejskog tipa
- Opisati i komentirati aktualna zbivanja u obrazovnoj politici u domaćim i međunarodnim okvirima: ishod se vrednuje zadatkom esejskog tipa
- Obliskovati i argumentirati stajalište o različitim procesima obrazovne politike u domaćem i međunarodnom kontekstu: ishod se vrednuje zadatkom esejskog tipa
- Analizirati i interpretirati djelovanje različitih interesnih skupina u obrazovanju (mikropolitika) s osobitim osvrtom na svoju vlastitu ulogu u obrazovnoj politici; ishod se vrednuje zadatkom esejskog tipa
- Objasnjavati utjecaje različitih društveno-političkih zbivanja na obrazovanje: ishod se vrednuje usmenim razgovorom ili zadatkom esejskog tipa
- Opisati proces analize obrazovne politike prema temeljnim etapama: ishod se vrednuje kroz istraživački zadatak (analiza obrazovne politike)
- Organizirati i provesti jednostavnije istraživanje odabranog aspekta obrazovne politike: ishod se vrednuje kroz istraživački zadatak (primjerice, analiza medija)

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

²¹ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Knjige (odabrana poglavlja):

1. Abbot, I., Rathbone, M. i Whitehead, P. (2013). *Education Policy*. LA, London: SAGE
2. Bardach, E. (2009). *A Practical Guide for Policy Analysis. The Eightfold Path to More Effective Problem Solving*. Washington, DC: SAGE
3. Ben-Peretz, M. (2009). *Policy-making in education. A holistic approach in response to global changes*. Lanham, England: Rowman & Littlefield Education.
4. Colebatch, H. K. (2002). *Policy*. Buckingham: Open University Press.
5. Kovač, V., Buchberger, I. i Rafajac, B. (2015). *O obrazovnoj politici iz različitih perspektiva*. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci
6. Rizvi, F., & Lingard, B. (2010). *Globalizing educational policy*. London: Routledge.
7. Sahlberg, P. (2012). Lekcije iz Finske. Zagreb: Školska knjiga
8. Strugar, V. (2012). *Znanje, obrazovni standardi, kurikulum*. Zagreb: Školske novine

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)**Knjige (odabrana poglavlja):**

1. Cooper, B. S.; Cibulka, J. G. i Fusarelli, L. D. (2008). *Handbook of Education Politics and Policy*. New York: Routhledge
2. Fullan, M. (2007). *The New Meaning of Educational Change*. New York: Teachers College, Columbia University.
3. Heck, R. H. (2004). *Studying Educational and Social Policy*. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
4. Honig, M. I. (2006). *New Directions in Education Policy Implementation. Confronting Complexity*. Albany, NY: State University of New York Press.
5. Liessmann, K. P. (2008). Teorija neobrazovanosti. Zagreb: Jesenski Turk
6. Legrand, L. (1993). *Obrazovne politike*. Zagreb: Educa
7. OECD (2016), *Education at a Glance 2016: OECD Indicators*, OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/eag-2016-en>
8. Rado, P. (2010). *Governing Decentralized Education Systems: systemic change in South east Europe*. Budapest: OSF/LGI

Časopis (odabrani članci):

1. Educational Policy. Urednik: Altbach, P. i dr. ISSN: 0895-9048 Corwin Press, Int.
2. Theory and Research in Education. ISSN 1477-8785 London: Sage Publications
3. Educational Management, Administration and Leadership. ISSN 1741-1432 London: Sage Publications

Mrežni izvori.

1. Institut za razvoj obrazovanja
2. www.iro.hr
3. Network of education policy centers (NEPC)
4. www.idi.hr

Dokumenti i publikacije relevantnih međunarodnih institucija vezani uz pitanja obrazovanja (UNESCO, OECD, EU, World Bank itd.)**1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno poхађaju nastavu na predmetu**

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Abbot, I., Rathbone, M. i Whitehead, P. (2013). <i>Education Policy</i> . LA, London: SAGE	1	15
Bardach, E. (2009). <i>A Practical Guide for Policy Analysis. The</i>	1	15

<i>Eightfold Path to More Effective Problem Solving.</i> Washington, DC: SAGE		
Ben-Peretz, M. (2009). <i>Policy-making in education. A holistic approach in response to global changes.</i> Lanham, England: Rowman & Littlefield Education	1	15
Colebatch, H. K. (2002). <i>Policy.</i> Buckingham: Open University Press.	2	15
Kovač, V., Buchberger, I. i Rafajac, B. (2015). <i>O obrazovnoj politici iz različitih perspektiva.</i> Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci	10	15
Rizvi, F., & Lingard, B. (2010). <i>Globalizing educational policy.</i> London: Routledge.	1	15
Sahlberg, P. (2012). Lekcije iz Finske. Zagreb: Školska knjiga	3	15
Strugar, V. (2012). <i>Znanje, obrazovni standardi, kurikulum.</i> Zagreb: Školske novine	2	15
1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija		
Način praćenja kvalitete programa reguliran je mehanizmima koji su razvijeni i primjenjuju se na razini institucije (dominantno u okviru aktivnosti Odbora za kvalitetu Filozofskog fakulteta u Rijeci). Na razini predmeta uz rezultate uspješnosti u predmetu (postotak studenata koji su položili predmet i prosjek njihovih ocjena), predviđa se evaluacija od strane studenata koja će uključivati njihovu procjenu stečenih znanja, vještina i kompetencija. U skladu s rezultatima evaluacije, predmet će se revidirati. Uz to, predviđa se i povremeno kontaktiranje bivših studenata u okviru, primjerice, stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje i sl.		

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Anita Zovko	
Naziv predmeta	Didaktika – planiranje i programiranje obrazovnih procesa	
Studijski program	Preddiplomski dvopredmetni studij pedagogije	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	3.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	5
	Broj sati (P+V+S)	2+1+1

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

1. Upoznati teorijsko-metodološku utemeljenost didaktike i temeljne didaktičke pojmove.
2. Razlikovati didaktičke sustave obrazovanja i nastave te razviti kritički i stvaralački odnos prema didaktičkoj teoriji i praksi.
3. Upoznati teorijske spoznaje koje se odnose na planiranje i programiranje obrazovnih procesa.
4. Upoznati teoriju curriculuma i načine kurikularnog planiranja odgojno-obrazovnog rada.
5. Upoznati načine izrade individualiziranog odgojno-obrazovnog programa (IOPP).
6. Upoznati se sa načelima, metodama, tehnologijom i medijima u različitim odgojno-obrazovnim procesima.
7. Osposobiti se za teorijsko-metodološko utemeljenje odgojno-obrazovne prakse i konkretna stvaralačka rješenja u praksi kao i unapređenje njezina razvitka.
8. Upoznati se sa komunikacijskim procesima.
9. Upoznati se s elementima koji utječu na odgojno-obrazovnu klimu.
10. Osposobiti se za transfer i interferenciju spoznaja iz didaktike na različite situacije i odgojno-obrazovnih procesa.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

1. Identificirati didaktiku kao pedagošku disciplinu te njezin odnos prema drugim znanstvenim disciplinama. (C1,C2)
2. Raščlaniti temeljne didaktičke pojmove uz identificiranje uzročno-posljedičnih veza između različitih didaktičkih fenomena, didaktičkih teorija, pravaca, modela i sustava. (C1,C2)
3. Identificirati teorijske, znanstvene i stručne spoznaje koje se odnose na planiranje i programiranje obrazovnih procesa (C3).
4. Analizirati i objasniti temeljne teorijsko-metodološke odrednice planiranja i programiranja odgojno-obrazovne djelatnosti kroz teoriju curriculuma (C4).
5. Razlikovati odgojno-obrazovne programe, nastavne programe i curriculum (C3, C4).

6. Izraditi individualizirani odgojno-obrazovni program (IOPP) (C5).
7. Razlikovati različita načela, metode, oblike, tehnologije i medije kao alate za uspješan odgojno-obrazovni proces . (C6)
8. Razlikovati i opisati modele komuniciranja te identificirati problem u komunikacijskom procesu. (C8,C9)
9. Planirati i programirati projektne aktivnosti kao konkretna stvaralačka rješenja u praksi. (C7,C10)

1.4. Sadržaj predmeta

- Predmetna i metodološko-epistemološka utemeljenost didaktike (C1,C2,I1)
- Temeljni didaktički pojmovi i didaktički sustav (C1,I1,I2)
- Didaktičke teorije, pravci, modeli i sustavi (C2, I2)
- Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnih procesa (strukturiranje curriculuma) (C3,C4, C5,I3, I4, I5, I6)
- Nastavni plan, program i curriculum (C5,C6,I5,I6)
- Didaktička načela, metode, oblici, tehnologija i mediji kao alati za uspješan odgojno-obrazovni proces(C6,C7,I4)
- Komunikacijski procesi (C8, I8)
- Odgojno-obrazovna klima (C9,I9,)

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☒ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo _____
1.6. Komentari	Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.	

1.7. Obvezne studenata

Studenti su obvezni redovito prisustvovati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave (predavanja, vježbe i seminari) iz kolegija. Studenti su dužni izraditi individualni odgojno-obrazovni program, napisati i izložiti seminarski rad, te položiti kolokvij i usmeni ispit.

1.8. Praćenje²² rada studenata

Pohađanje nastave	0.5	Aktivnost u nastavi	0.5	Seminarski rad	1.0	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1.0	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	1.0	Referat		Praktični rad	1.0
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Kolokvij, izrada individualnog odgojno-obrazovnog programa, seminarski rad i usmeni ispit.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Bognar, L., Matijević, M. (2002), Didaktika. Zagreb: Školska knjiga.
Poglavlja:
  - Teorijski pristup i terminološka pitanja (str. 13-36)
  - Povijesni i suvremeni didaktički sustavi (str. 37-70)
  - Odgojno-obrazovne strategije (str. 267-298)

²² VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

2. Lavrnja, I. (1998), Poglavlja iz didaktike. Rijeka: Pedagoški fakultet.

Poglavlja:

- Pojam, predmet i zadaci didaktike (str. 7-11)
- Temeljni pojmovi didaktike (str. 12-17)
- Cilj i zadaci nastave (str. 18-22)
- Planiranje i programiranje nastave (str. 23-33)
- Principi u procesu nastave i učenja (str. 54-68)
- Pojam i klasifikacija metoda nastave i učenja (str. 69-88)
- Oblici (forme) rada u nastavi i učenju (str. 89-101)

3. Previšić, V. (ur.) (2007), Kurikulum: Teorije – Metodologija – Sadržaj – Struktura. Zagreb: Zavod za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Školska knjiga.

Poglavlja:

- Pedagogija i metodologija kurikuluma (str. 15-34)
- Obrazovni standardi – didaktički pristup metodologiji izrade kurikuluma (str. 117-150)
- Hrvatski nacionalni kurikulum (str. 157-204)
- Uloga sudionika odgojno-obrazovnog procesa u stvaranju, provedbi i vrednovanju kurikuluma
- Uloga i zadaci sudionika u školskom kurikulumu: učenika, nastavnika, stručno-razvojnih službi, ravnatelja i roditelja (str. 365-379)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Bezić, K., Strugar, V. (1998), Učitelj za treće tisućljeće. Zagreb: HPKZ.
2. Bežen, A., Jelavić, F., Kujundžić, N., Pletenac, V. (1991), Osnove didaktike. Zagreb: Školske novine.
3. Jelavić, F. (1994), Didaktičke osnove nastave. Jastrebarsko: Slap.
4. Jensen, E. (2003), Super-nastava. Zagreb: Educa.
5. Kramar, M. (1993), Načrtovanje in priprava izobraževalno-vzgojnega dela v šoli. Novo mesto, Nova Gorica: Educa.
6. Kyriacou, C. (1995), Temeljna nastavna umijeća. Zagreb: Educa.
7. Marentič-Požarnik, B., Strmčnik, F., Cencic, M., Blažič, M. (1991), Izabrana poglavљa iz didaktike. Novo mesto: Pedagoška obzorja.
8. Marsh, J.C. (1994), Kurikulum: temeljni pojmovi. Zagreb: Educa.
9. Meyer, H. (2002), Didaktika razredne kvake. Rasprave o didaktici, metodici i razvoju škole. Zagreb: Educa.
10. Pastuović, N. (1999), Edukologija. Zagreb: Znamen.
11. Terhart, E. (2001), Metode poučavanja i učenja. Zagreb: Educa.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Bognar, L., Matijević, M. (2002), Didaktika. Zagreb: Školska knjiga.	10	15
Lavrnja, I. (1998), Poglavlja iz didaktike. Rijeka: Pedagoški fakultet.	10	15
Previšić, V. (ur.) (2007), Kurikulum: Teorije – Metodologija – Sadržaj – Struktura. Zagreb: Zavod za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Školska knjiga.	10	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Način praćenja kvalitete programa reguliran je mehanizmima koji su razvijeni i primjenjuju se na razini institucije (dominantno u okviru aktivnosti Odbora za kvalitetu Filozofskog fakulteta u Rijeci). Na razini predmeta uz rezultate uspješnosti u predmetu (postotak studenata koji su položili predmet i prosjek njihovih ocjena), predviđa se evaluacija od strane studenata koja će uključivati njihovu procjenu stečenih znanja, vještina i kompetencija. U skladu s rezultatima evaluacije, predmet će se revidirati. Uz to, predviđa se i povremeno kontaktiranje bivših studenata u okviru, primjerice, stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje i sl.

Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet u Rijeci, Odsjek za pedagogiju
University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Education
Sveučilišna avenija 4, HR - 51 000 Rijeka
Tel: + 385 51 26 57 13
Fax: + 385 51 26 57 99

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Anita Zovko	
Naziv predmeta	Andragogija	
Studijski program	Preddiplomski dvopredmetni studij pedagogije	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	3.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	5 2+1+1

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

1. Upoznati teorijske osnove andragogije kao znanosti, njezin povijesni razvoj i odnos prema drugim znanostima te osnove andragoških teorija, pravaca i koncepcija.
2. Upoznati teorijsko-metodološko uteviljenje, principe, načela, metode, strategije i zakonitosti obrazovanja odraslih u kontekstu cjeloživotnog učenja.
3. Upoznati pojam odraslosti, značaj i funkciju obrazovanja odraslih i prirodu participacije odraslih u procesu obrazovanja i učenja u kontekstu demografskih, socijalnih i tehnoloških promjena.
4. Analizirati obrazovne potrebe, motive i razloge sudjelovanja odraslih u obrazovanju.
5. Diferencirati područja i sadržaje obrazovanja odraslih.
6. Upoznati faze andragoškog ciklusa.
7. Analizirati i razlikovati različite fenomene u konceptualnim okvirima i modelskim oblicima obrazovanja odraslih.
8. Identificirati važnost obrazovanja edukatora za rad s odraslima.
9. Identificirati povezanost obrazovanja odraslih i tržišta rada.
10. Preispitati perspektive obrazovanja odraslih.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

1. Definirati i objasniti andragogiju kao znanstvenu disciplinu te njezin odnos prema drugim znanostima. (C1)
2. Identificirati temeljne andragoške pojmove, teorije, pravce, koncepcije, principe i zakonitosti obrazovanja odraslih. (C1, C2)
3. Utvrditi suvremene faktore obrazovanja odraslih u kontekstu demografskih, socijalnih i tehnoloških promjena. (C3)
4. Identificirati pojam odraslosti i prirodu participacije odraslih u procesu obrazovanja i učenja. (C3)
5. Identificirati obrazovne potrebe, motive i razloge sudjelovanja odraslih u obrazovanju. (C4)
6. Kategorizirati područja, različite oblike i sadržaje obrazovanja odraslih i rada s ciljanim skupinama u konceptualnim okvirima i modelskim oblicima odraslih. (C5)
7. Interpretirati faze andragoškog ciklusa. (C6)
8. Identificirati i analizirati temeljne teorijske odrednice planiranja i programiranja odgojno-

obrazovnog rada s odraslima. (C2)

9. Objasniti povezanost obrazovanja odraslih i tržišta rada. (C9)

10. Istražiti, osmisliti i razviti moguće načine izrade standarda kvalifikacije edukatora odraslih unutar programa andragoškog usavršavanja na međunarodnom, europskom i nacionalnom tržištu. (C10)

1.4. Sadržaj predmeta

- Andragogija kao znanost i temeljni andragoški pojmovi (C1, I1)
- Povijesni razvoj i različita shvaćanja andragogije (C1, I1)
- Pojam, značaj i funkcije obrazovanja odraslih (C3,I3)
- Suvremeni faktori obrazovanja odraslih (demografske, socijalne i tehnološke promjene) (C3, I3)
- Obrazovanje odraslih kao civilizacijska pojava (C3,I3)
- Obrazovanje odraslih u društvu koje uči; Obrazovanje odraslih u kontekstu cjeloživotnog učenja (C2,C3, I3, I4)
- Pregled nekih teorija i suvremenih andragoških pravaca (C1,I1)
- Suvremene koncepcije andragogije (Njemačka, Francuska, Nizozemska, Finska, Britanska, Američka, Hrvatska koncepcija andragogije) (C1,I1)
- Pojam odraslosti; Odrastao čovjek u procesu obrazovanja i učenja (C3,I3)
- Obrazovne potrebe u koncepciji ljudskih potreba (C4,I4)
- Različita gledišta o potrebama; Potrebe u relaciji sa motivima, interesima i stavovima (C4,I4)
- Suvremena shvaćanja obrazovnih potreba; Različite klasifikacije obrazovnih potreba (C4,I4)
- Utvrđivanje obrazovnih potreba. (C4,I4)
- Priroda participacije odraslih u obrazovanju i učenju (C3,I3)
- Barijere participacije u obrazovnim aktivnostima odraslih (C3,I3)
- Osnovna područja i sadržaji obrazovanja odraslih (C5,I5)
- Andragoški ciklus (C6,I6)
- Organizacija nastave za odrasle (organizacijski oblici i modeli nastave za odrasle) (C5,C7,I5,I7)
- Strategije, metode i načela u obrazovanju odraslih (C2,C7, I2,I7)
- Edukatori u obrazovanju odraslih (C8,I9)
- Obrazovanje odraslih i tržišna usmjerenoš (C9,I8)
- Perspektive obrazovanja odraslih (C10, I9)

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☒ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo _____
1.6. Komentari	Kolegij je koncipiran tako da se SVE aktivnosti koje se ocjenjuju provode tijekom semestra i ne postoji završni ispit iz kolegija.	

1.7. Obveze studenata

Studenti su obvezni redovito prisustvovati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave (predavanja, vježbe i seminari) iz kolegija. Studenti su dužni izraditi i prezentirati seminarski rad, voditi portfolio te položiti 2 kolokvija (kontinuirana provjera znanja).

1.8. Praćenje²³ rada studenata

Pohađanje nastave	0.5	Aktivnost u nastavi	0.5	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera	2	Referat		Praktični rad	

²³ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

		znanja					
Portfolio	1						

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Kolegij je koncipiran tako da se SVE aktivnosti koje se ocjenjuju provode tijekom semestra i ne postoji završni ispit iz kolegija.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Andrilović, V., Matijević, M. i sur. (1985), Andragogija. Zagreb: Školska knjiga.

Poglavlja:

- Predmet andragogije i njegove odrednice (str. 1-18)
- Humanistički ciljevi obrazovanja i odgoja odraslih (str. 57-69)
- Ekonomski ciljevi obrazovanja i odgoja odraslih (str. 71-89)
- Socijalni ciljevi obrazovanja i odgoja odraslih (str. 91-101)
- Andragoški ciklus (str. 103-115)
- Karakteristike učenja odraslih (str. 117-141)
- Obrazovna grupa (str. 301-316)

2. Klapan, A. (2004), Teme iz Andragogije. Rijeka: vlastita naklada.

Poglavlja:

- Andragogija između teorije i prakse (str. 65-72)
- Komparativna analiza institucionalne mreže obrazovanja odraslih u Hrvatskoj i Sloveniji (str. 73-89)
- Obrazovanje edukatora – prepostavka za kvalitetniji rad s odraslima (str. 103-113)
- Obrazovne potrebe odraslih – ključno pitanje andragogije (str. 115-124)
- Obrazovanje odraslih i stvaralaštvo (str. 125-138)
- Teorijsko-metodološka pitanja obrazovanja odraslih (str. 159-168)
- Opće i stručno obrazovanje u konceptu cjeloživotnog učenja (str. 169-179)
- Obrazovanje odraslih i tržišna usmjerenost (str. 227-238)

3. Klapan, A., Pongrac, S., Lavrnja, I. (2001), Andragoške teme. Rijeka: vlastita naklada.

Poglavlja:

- Glavne značajke obrazovanja odraslih u Hrvatskoj do danas (str. 11-31)
- Čimbenici ostvarivanja obrazovanja odraslih (str. 71-94)
- Organizacijski oblici i modeli obrazovanja odraslih (str. 95-122)

4. Kušić, S; Vrcelj, S; Zovko, A. (2016), Didaktičke odrednice obrazovanja andragoga-komparativni pristup. Rijeka: Filozofski fakultet (odabrana poglavljia)

Napomena: Od studenata se očekuje da osim obvezne literature obvezno prouče materijale s predavanja i seminara

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Delors, J. (2000), Učenje - blago u nama. Zagreb: Educa.
2. Jarvis, P. (1993), Rekonceptualizacija obrazovanja odraslih za razvoj: zapadnoeuropska perspektiva. Theleme, vol. 39 (br. 1-4).
3. Jarvis, P. (1995), Adult and Continuing Education, Theory and Practice. London: Roudledge.
4. Jelenc, Z. (1991), Terminologija izobraževanja odraslih. Ljubljana: Pedagoški institut pri Univerzi v Ljubljani.
5. Klapan, A., Matijević, M. (ur.) (2002), Obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje: Zbornik radova međunarodne konferencije Obrazovanje odraslih u Republici Hrvatskoj u kontekstu cjeloživotnog učenja. Zagreb: Hrvatsko andragoško društvo.
6. Knowles, M. (1980), The Modern Practice of Adult Education from Pedagogy to Andragogy. Revised and Updated. Cambridge Adult Education: Englewood Cliffs.
7. Lavrnja, I., Klapan, A. (1996), Adult Education Based on Social and Professional Neede, European

Intagration and Active Citizenship, p.82-86. Tallinn: Publishing House Kulim in Tallinn.

8. Lavrnja, I., Klapan, A. (1998), Training Adult Educators for Working with Adults in Croatia: The Proceedings of the 3 rd International Conference on Training Adult Educators, p.106-111. Exeter: University of Exeter, Centre for Research in Continuing Education.
9. Pastuović, N. (1999), Edukologija - integrativna znanost o sustavu cjeloživotnog obrazovanja i odgoja. Zagreb: Znamen.
10. Pongrac, S. (ed.) (1999), Adult Education in Croatian Society. Rijeka: Faculty of Philosophy in Rijeka.
11. Titmus, C.J. (ed.) (1989), Lifelong Education for Adults: An International Handbook. Pergamon Press.

1.12. *Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu*

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Andrilović, V., Matijević, M. i sur. (1985), Andragogija. Zagreb: Školska knjiga.	10	15
Klapan, A. (2004), Teme iz Andragogije. Rijeka: vlastita naklada.	10	15
Klapan, A., Pongrac, S., Lavrnja, I. (2001), Andragoške teme. Rijeka: vlastita naklada.	10	15
Kušić, S; Vrcelj, S; Zovko, A. (2016), Didaktičke odrednice obrazovanja andragoga-komparativni pristup. Rijeka: Filozofski fakultet	15	15

1.13. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Način praćenja kvalitete programa reguliran je mehanizmima koji su razvijeni i primjenjuju se na razini institucije (dominantno u okviru aktivnosti Odbora za kvalitetu Filozofskog fakulteta u Rijeci). Na razini predmeta uz rezultate uspješnosti u predmetu (postotak studenata koji su položili predmet i prosjek njihovih ocjena), predviđa se evaluacija od strane studenata koja će uključivati njihovu procjenu stečenih znanja, vještina i kompetencija. U skladu s rezultatima evaluacije, predmet će se revidirati. Uz to, predviđa se i povremeno kontaktiranje bivših studenata u okviru, primjerice, stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje i sl.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Dr. sc. Jasmina Zloković	
Naziv predmeta	Pedagogija ranog i predškolskog odgoja	
Studijski program	Preddiplomski dvopredmetni studij pedagogije	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	3.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	5
	Broj sati (P+V+S)	5 (2+1+2)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

- Upoznati se i sposobiti se za razlikovanje, analizu i kritički osvrt za različite trendove, poglede, potrebe i probleme obitelji i djece te o važnosti uloge roditelja, odgajatelja i predškolske ustanove u poticanju razvoja djece i međusobnih odnosa.
- Kritički pristup, analiziranje, sintetiziranje, kreiranje te primjenjivanje uvjeta za optimalan razvoj i podizanje kvalitete života djece rane i predškolske dobi.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

- Razumjeti osnovne pojmove, stručnu terminologiju i usporediti temeljne znanstvene teorije, praktične pristupe i specifičnosti ranog i predškolskog odgoja. (C1)
- Objasniti i analizirati osobitosti, temeljne razvojne i karakteristike učenja i poticanja razvoja djece u ranom djetinjstvu. (C3, C4)
- Usporediti različitost i specifičnost pedagoških koncepata u ranom i predškolskom odgoju. (C1)
- Pratiti i kritički promišljati suvremene rasprave u području predškolske pedagogije. (C2)
- Vrednovati kvalitetu ustanova ranog i predškolskog odgoja kvalitativnim ili kvantitativnim istraživačkim postupcima u pedagoškoj praksi. (C2)
- Izgrađivati podržavajuće odnose s djecom i demonstrirati sposobnost kreiranja odgojno-obrazovnog konteksta i predškolske ustanove pogodne za pozitivno poticanje razvoja djece. (C2)

1.4. Sadržaj predmeta

- Pedagogija ranog i predškolskog odgoja kao znanstveno pedagoška disciplina. Temeljni pojmovi. Suvremeno shvaćanje djeteta i ranog djetinjstva. Društvene i kulturne pretpostavke odgojnog djelovanja u ranom djetinjstvu. Ciljevi i područja odgoja u ranom djetinjstvu. (C1, I1)
- Različitost u znanstveno-teorijskim pristupima u poticanju razvoja djece. Obiteljski i socijalni kontekst u poticanju razvoja, odgoja i obrazovanja djece. (C1, I2, I3)
- Rani odgoj i specifičnosti razvoja djeteta. Tjelesni razvoj, intelektualni, emocionalni, socijalni, moralni i estetski razvoj. (C1I3, I4, I9)
- Igra i poučavanje u ranom djetinjstvu. Teorije igre, vrste igara, značaj igre u ranom razvoju. Uloga roditelja i odgojitelja u igri. Pedagogija dječje igre. (C1, I3, I4, I9)

- Rani razvoj djece i obitelj u riziku. (C2 I5, I9)
- Posebnosti znanstvenog, metodološkog i istraživačkog pristupa ranog djetinjstva. (C2, I2, I6)
- Izvanobiteljski odgoj i obrazovanje predškolske djece. Suvremeni kurikulumi ranog odgoja i obrazovanja. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Humanističko-razvojni pristupi - modeli, teorijsko utemeljenje, mogućnosti primjene. (C2, I5)
- Različiti pedagoški koncepti: Reggio pedagogija, Montessori koncepcija, Waldorfska koncepcija, Te Whariki. Uloga odgajatelja u odgojnomy procesu. (C1, I4)
- Partnerstvo roditelja i odgajatelja. Pedagoško obrazovanje i cjeloživotno učenje odgojitelja i roditelja. (C2, I8, I9)

<i>1.5. Vrste izvođenja nastave</i>	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☒ obrazovanje na daljinu ☒ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☐ ostalo – učenje zalaganjem u zajednici
-------------------------------------	---	---

<i>1.6. Komentari</i>	<p>U okviru nastave izvest će se i terenski dio rada u dogovoru s ustanovama ranog i predškolskog odgoja.</p> <p>Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. Studenti koji tijekom nastave ostvare iznos ocjenskih bodova koji ih svrstavaju u kategoriju FX (30 do 39,9 na preddiplomskom) imaju mogućnost tri izlaska na ispit i mogu ukupno dobiti samo ocjenu E.</p>
-----------------------	---

1.7. Obveze studenata

Studenti su obvezni redovito prisustvovati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave (predavanja i seminari) iz kolegija. Student jednopredmetnog studija smije izostati 30% od predviđenog fonda sati, a student dvopredmetnog 50%. Student je dužan informirati se o nastavi s koje je izostao te o svim zadacima koji su zadani i nadoknaditi propušteno kako bi mogao aktivno sudjelovati u nastavi koja slijedi (izostanak s nastave nije opravданje za eventualno ne izvršavanje tekućih zadataka).

Student je dužan pridržavati se dogovorenih rokova za predaju seminarskog rada i ostalih samostalnih zadataka. Rokovi za predaju studentskih uradaka bit će dogovoreni sa studentima u prvom tjednu nastave.

1.8. Praćenje²⁴ rada studenata

Pohađanje nastave	1,5	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	1
Portfolio	0,5						

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Maleš, D., (2011). Nove paradigme ranoga odgoja. Zagreb, Filozofski fakultet u Zagrebu. (odabrana poglavlja)
2. Duran, M. (1991). Dijete i igra. Jastrebarsko: Slap.

²⁴ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

3. Ljubetić, M. (2009). Vrtić po mjeri djeteta. Priručnik za odgojitelje i roditelje. Zagreb: Školske novine.
4. Nenadić-Bilan, D.; Zloković, J. (2013). Sudjelovanje roditelja u sukstrukciji kurikuluma ranog odgoja. *Kalokagathia*. 2, 1; 110-139.
5. Sheridan, D. (1997). Dječji razvoj od rođenja do pete godine. Zagreb: Educa.
6. Slunjski, E. (2011). Kurikulum ranog odgoja – istraživanje i konstrukcija. Zagreb: Školska knjiga.
7. Zloković, J. (2014). Komercijalizacija ranog djetinjstva i stvaranje vrijednosnih 'mentalnih' mapa. *Croatian Journal of Education*, 16 (sp.ed.1).
8. MZOS (2014). Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Zagreb: MZOS.
9. NN (2010). Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi. Zagreb: Narodne novine, br. 10/97. (Izmjene i dopune Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi NN 107/07 i NN 94/13).
10. NN (2010). Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe. Zagreb: Narodne novine, br. 63/08.
11. Mrežni izvori

1.11. *Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)*

1. Došen Dobud, A. (2005). Malo dijete- veliki istraživač. Zagreb: Alinea.
2. Miljak, A. (1996). Humanistički pristup teoriji i praksi predškolskog odgoja. Velika Gorica-Zagreb: Persona.
3. Slunjski, E. (2006). Stvaranje predškolskog kurikuluma u vrtiću organizaciji koja uči. Zagreb: Mali profesor, Visoka učiteljska škola u Čakovcu.
4. Petrović-Sočo, B.(2008). Kontekst ustanove za rani odgoj i obrazovanje – holistički pristup. Zagreb, Mali profesor.
5. Šagud, M. (2002). Odgajatelj kao refleksivni praktičar. Zagreb: Školske novine.
6. Tovey, H. (2013). Bringing the Froebel Approach to your Early Years Practice. London i New York: Routledge.
7. Vujčić, L. (2011). Istraživanje kulture odgojno-obrazovne ustanove. Zagreb: Mali profesor.
8. Zloković, J. i Nenadić-Bilan, D. (2012). Neke odrednice zadovoljstva u obnašanju roditeljske uloge u odnosu na odabir odgojnih postupaka: istraživanje pedagoških aspekta odnosa u obitelji. *Školski vjesnik*, 61 (1/2), 191-212.
9. Mrežni izvori

1.12. *Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu*

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Maleš, D., (2011). <i>Nove paradigmе ranoga odgoja</i> . Zagreb, Filozofski fakultet u Zagrebu. (odabrana poglavlja)	5	15
Ljubetić, M. (2009). <i>Vrtić po mjeri djeteta</i> . Priručnik za odgojitelje i roditelje. Zagreb: Školske novine.	5	15
Duran, M. (1991). <i>Dijete i igra</i> . Jastrebarsko: Slap.	5	15
Nenadić-Bilan, D.; Zloković, J. (2013). <u>Sudjelovanje roditelja u sukstrukciji kurikuluma ranog odgoja</u> . <i>Kalokagathia</i> . 2, 1; 110-139.	15	15
Sheridan, D. (1997). <i>Dječji razvoj od rođenja do pete godine</i> . Zagreb: Educa.	5	15
Slunjski, E. (2011). <i>Kurikulum ranog odgoja – istraživanje i konstrukcija</i> . Zagreb: Školska knjiga.	5	15
Zloković, J. (2014). Komercijalizacija ranog djetinjstva i stvaranje vrijednosnih 'mentalnih' mapa. <i>Croatian Journal of Education</i> , 16 (sp.ed.1).	15	15

1.13. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Način praćenja kvalitete programa reguliran je mehanizmima koji su razvijeni i primjenjuju se na razini

institucije (dominantno u okviru aktivnosti Odbora za kvalitetu Filozofskog fakulteta u Rijeci). Na razini predmeta uz rezultate uspješnosti u predmetu (postotak studenata koji su položili predmet i prosjek njihovih ocjena), predviđa se evaluacija od strane studenata koja će uključivati njihovu procjenu stečenih znanja, vještina i kompetencija. U skladu s rezultatima evaluacije, predmet će se revidirati. Uz to, predviđa se i povremeno kontaktiranje bivših studenata u okviru, primjerice, stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje i sl.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Nena Rončević	
Naziv predmeta	Obrazovanje i izazovi suvremenog društva	
Studijski program	Preddiplomski jednopredmetni studij pedagogije	
Status predmeta	izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	5
	Broj sati (P+V+S)	1+1+1

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj kolegija je ospozobiti studente za istraživanje, analizu i interpretaciju odnosa između obrazovanja i suvremenog društva.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon izvršavanja studijskih obveza u predmetu očekuje se da studenti razviju ove opće kompetencije:

1. kritičko mišljenje
2. sposobnost analiziranja i sintetiziranja;
3. sposobnost učenja rješavanjem problema;
4. sposobnost primjene znanja u praksi;
5. sposobnost prilagodbe novim situacijama i upravljanjem informacijama;
6. sposobnost da rade samostalno i u timu.

Od specifičnih kompetencija, očekuje se da studenti:

1. razumiju odnos između društva i obrazovanja na mikro i makro razini;
2. analiziraju nejednakosti u obrazovnim iskustvima i postignućima
3. mogu predložiti promjene koje vode transformaciji sustava obrazovanja u Hrvatskoj

1.4. Sadržaj predmeta

- nejednakosti u obrazovnim iskustvima i postignućima (I1, I2, I3)
- obrazovanje i socijalne promjene (I1, I2, I3)
- globalizacija i obrazovne perspektive (I1, I2, I3)
- obrazovanje za održivi razvoj (I1, I2, I3)

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo _____
------------------------------	--	--

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi te izrada i izlaganje samostalnog seminarskog rada te istraživanja koji će biti realiziran u timskom radu.

1.8. Praćenje²⁵ rada studenata

Pohađanje nastave	1	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	2
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitnu

Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na usmenom ispitnu.

Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 bodova (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici). Za stjecanje bodova tijekom nastave studenti će trebati napisati seminarski rad manjeg opsega (I1, I2, I3, S1, S2, S3, S4) te u timskom radu osmislići, provesti i izložiti istraživanje na odabranu temu koja je u korelaciji sa sadržajem kolegija (I1, I2, I3, S1, S2, S3, S4)

Usmeni ispit nosi 30 bodova. (I1, I2, I3, S1, S2, S3, S4)

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Giddens A. (2007.) *Sociologija*, Zagreb, Nakladni Zavod Globus XVI.poglavlje Obrazovanje str.488-526
2. Haralambos, H. (2002.) *Sociologija: teme i perspektive*. Zagreb, Golden Marketing,
3. Rončević N., Rafajac B. (2012) *Održivi razvoj – izazov za sveučilište?* Filozofski fakultet u Rijeci, Rijeka

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Aplle M. W. (2012) , Šta posmodernisti zaboravljaju: kulturni kapital i oficijelno znanje *Reč* 82/28 str. 153-167
2. Beck, U. (2001) PRONALAŽENJE POLITIČKOOGA - prilog teoriji refleksivne modernizacije, Jesenski i Turk
3. Cifrić I. (1990) *Ogledi iz sociologije obrazovanja*, Zagreb, Školske novine
4. Durkheim E. (1996.) *Obrazovanje i sociologija*, Zagreb, Zavod za sociologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu
5. Flere, S. Ur. (1986.) *Proturježa suvremenog obrazovanja: ogledi iz sociologije obrazovanja*
6. Gewirtz S., Cribb A. (2012.) *Razumevanje obrazovanja: Sociološka perspektiva*, Edicija REČ, Beograd 2102.
7. Illich I. (1980.) *Dole škole*, Beograd, Bigz
8. Koković, D. (2007.) *Društvo i medijski izazovi: uvod u sociologiju masovnih komunikacija*, Novi Sad Novinarska biblioteka, Filozofski fakultet, Odsek za medijske kulture
9. Koković, D. (2009.) *Društvo i obrazovni kapital*, Novi Sad Mediterra Publishing
10. Lesourne J. (1993.) *Obrazovanje i društvo, izazovi 2000 godine*. Zagreb, Educa
11. Mannheim, Karl (2009.) *Dijagnoza našeg vremena : ratni eseji jednog sociologa*, Novi Sad Mediterra Publishing
12. Pilić Š. (2008.) *Obrazovanje u kontekstu tranzicije: prilozi sociologiji obrazovanja*
13. Prpić K. (ur.) (2005.) *Elite znanja u društvu (ne)znanja*, Zagreb IDIZ
14. Vujčić V. (1990.) *Obrazovne šanse*, Zagreb, Školske novine
15. Vujević, M. (1991.) *Uvod u sociologiju obrazovanja*, Informator, Zagreb

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Haralambos, M., Holborn M. (2002.) <i>Sociologija: teme i perspective</i> . Zagreb, Golden Marketing	18	15
Rončević N., Rafajac B. (2012) <i>Održivi razvoj – izazov za sveučilište?</i> Filozofski fakultet u Rijeci, Rijeka	10	15

²⁵ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Giddens A. (2007.) *Sociologija*, Zagreb, Nakladni Zavod Globus
XVI.poglavlje Obrazovanje str.488-526

5

15

1.13. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Način praćenja kvalitete programa reguliran je mehanizmima koji su razvijeni i primjenjuju se na razini institucije (dominantno u okviru aktivnosti Odbora za kvalitetu Filozofskog fakulteta u Rijeci). Na razini predmeta uz rezultate uspješnosti u predmetu (postotak studenata koji su položili predmet i prosjek njihovih ocjena), predviđa se evaluacija od strane studenata koja će uključivati njihovu procjenu stečenih znanja, vještina i kompetencija. U skladu s rezultatima evaluacije, predmet će se revidirati. Uz to, predviđa se i povremeno kontaktiranje bivših studenata u okviru, primjerice, stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje i sl.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Marko Turk	
Naziv predmeta	Komunikacija u odgoju i obrazovanju	
Studijski program	Preddiplomski jednopredmetni studij pedagogije	
Status predmeta	izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	5
	Broj sati (P+V+S)	2+0+2

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je predmeta upoznati studente s osnovnim pristupima u komunikaciji te znanstvenim i praktičnim spoznajama o važnosti komunikacije za kvalitetno individualno, interpersonalno i grupno funkcioniranje. Naglasak će se staviti na analizi i istraživanju pojedinih funkcija komunikacije te tehnikama i vještinama koje pridonose uspješnom komuniciraju u interpersonalnom i grupnom kontekstu.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se da nakon izvršavanja svih programom predviđenih obveza studenti postignu ove opće ishode učenja:

1. analiziranja, sintetiziranja i vrednovanja;
2. planiranja i organiziranja;
3. učenja kroz timski i individualni rad;
4. istraživanja specifičnih tema;
5. upravljanja informacijama i njihova komuniciranja/prezentiranja.

te sljedeće specifične ishode:

1. prikazati temeljne odrednice, pojmove i teorije komunikacije;
2. opisati i objasniti razvoj komuniciranja u različitim vremenskim razdobljima i prostorima;
3. opisati i objasniti različite komunikacijske oblike i principe;
4. vrednovati i primjeniti specifične tehnike poslovne komunikacije;
5. istražiti i predložiti promjene za poboljšanjem specifičnih elemenata komunikacije u odgojno-obrazovnoj praksi;
6. primjeniti, u neposrednoj situaciji, različite komunikacijske oblike i tehnike.

1.4. Sadržaj predmeta

- Definicije, temeljni pojmovi i teorije komunikacije (I1)
- Povijesni razvoj komuniciranja (I2)
- Interpersonalna komunikacija (I3, I5, I6)
- Verbalna i neverbalna komunikacija (I3, I5, I6)
- Informacijska komunikacija (I3, I6)
- Komunikacijske vještine (I3, I5, I6)

- Terapijska komunikacija (I3, I6)
- Intervju (I3, I6)
- Poslovna komunikacija (I3, I4, I6)
- Govorništvo (I3, I6)

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☒ ostalo - istraživanje
1.6. Komentari	Nastava se izvodi u <i>hibridnom</i> obliku, kombinirajući rad u učionici, individualni rad izvan učionice i e-učenje, koristeći sustav za udaljeno učenje. Studenti će od upisa kolegija biti upućeni na korištenje alata iz sustava.	

1.7. Obveze studenata

Obaveze studenata u predmetu su:

- Pohađati nastavu kada se odvija u predavaonici te redovito pratiti aktivnosti predmeta u okviru sustava za udaljeno učenje;
- Pristupiti pisanim provjerama znanja i na njima postići više od 50% bodova;
- Izraditi poslovni paket (Europass životopis, jezičnu putovnicu, molbu prijave na radno mjesto, poziv i zapisnik sa sastanka);
- Osmisliti, pripremiti i provesti istraživanje specifičnih elemenata komunikacije u odgojno-obrazovnoj praksi te temeljem analize dobivenih rezultata predložiti promjene za poboljšanjem
- Prezentirati rezultate i preporuke temeljem rezultata istraživanja

Završni ispit na predmetu nije predviđen.

1.8. Praćenje²⁶ rada studenata

Pohađanje nastave	1	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	1,75
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	1,5	Referat		Praktični rad	
Portfolio		Poslovni paket	0,5	Prezentacija istraživanja	0,25		

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitnu

- Tri pisane provjere znanja (I1 – I3)
- Izrada poslovnog paketa (I4)
- Priprema i provedba istraživanja specifičnih elemenata komunikacije u odgojno-obrazovnoj praksi (I5)
- Prezentacija rezultata istraživanja i predloženih preporuka (I6)

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Bratanić, M. (1993). *Mikropedagogija. Interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja*. Zagreb: Školska knjiga
2. Carnegie, D. (2014). *Kako steći komunikacijske vještine*. Zagreb: V.B.Z.
3. Elezović, S. (1992). *Povijesni razvoj komuniciranja*. Zagreb: A. G. Matoš
4. Gray, E. D. (2009). *Doing Research in the Real World*. London: SAGE
5. Guthrie, G. (2010). *Basic Research Methods. An Entry to Social Science Research*. London: SAGE
6. Halmi, A. (2005). *Strategije kvalitativnih istraživanja u primjenjenim društvenim znanostima*. Jastrebarsko: Naklada Slap

²⁶ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

7. Knapp, M. L., Hall, J. A. (2010). *Neverbalna komunikacija u ljudskoj interakciji*. Jastrebarsko: Naklada Slap
8. Neill, S. (1994). *Neverbalna komunikacija u razredu*. Zagreb: EDUCA
9. Ožanić, M. (2005). *Poslovna pisma ili kako napisati učinkovito poslovno pismo*. Zagreb: Tehnološki park
10. Quittschau, A. (2015). *Poslovni bonton: 100 najvažnijih pravila ponašanja*. Zagreb: Medicinska naklada
11. Reardon, K. K. (1998). *Interpersonalna komunikacija. Gdje se misli susreću*. Alinea: Zagreb
12. Siedel, G. (2014). *Pregovaranjem do uspjeha. Ključne strategije i vještine*. Zagreb: Mate
13. Suzić, N. (2005). *Pedagogija za XXI vijek*. Banja Luka: TT-Centar
14. Škarić, I. (2000). *Temeljci suvremenog govorništva*. Zagreb: Školska knjiga
15. Tubbs, S. (2012). *Komunikacija – principi i konteksti*. Beograd: Clio
16. Žitinski, M. (2010). *Kultura poslovnog komuniciranja*. Dubrovnik: Sveučilište u Dubrovniku

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Bahtijarević-Šiber, F. (1999). *Management ljudskih potencijala*. Zagreb: Golden marketing
2. Benien, K. (2006). *Kako voditi teške razgovore. Modeli za savjetodavne, kritičke i konfliktne razgovore u profesionalnoj svakodnevici*. Zagreb: Erudita
3. Brajša, P. (2000). *Umijeće razgovora*. Pula: C.A.S.H.
4. Clough, P., Nutbrown, C. (2012). *A Student's Guide to Methodology*. London: SAGE
5. Miljković, D., Rijavec, M. (2002). *Menadžerske vještine 3*. Zagreb: VERN i IEP-D2
6. Pease, A. (2002). *Govor tijela. Kako misli drugih ljudi pročitati iz njihovih kretnji*. Zagreb: AGM
7. Rouse, M. J., Rouse, S. (2005). *Poslovne komunikacije. Kulturološki i strateški pristup*. Zagreb: MASMEDIA
8. Schulz von Thun, F. (2001). *Kako međusobno razgovaramo 1. Smetnje i razjašnjenja. Opća psihologija komunikacije*. Zagreb: Erudita
9. Schulz von Thun, F. (2001). *Kako međusobno razgovaramo 3. "Unutarnji tim" i komunikacija primjerena situaciji. Komunikacija. Ličnost. Situacija*. Zagreb: Erudita
10. Schulz von Thun, F. (2002). *Kako međusobno razgovaramo 2. Stilovi, vrijednosti i razvitak ličnosti. Diferencijalna psihologija komunikacije*. Zagreb: Erudita
11. Vakanjac, N. (2005). *U središtu pažnje: priručnik o vještini prezentiranja*. Rijeka: SMART
12. Winkler, M., Commichau, A. (2008). *Komunikacijsko-psihološka retorika. Kako dobro - javno govoriti, izlagati, prezentirati*. Zagreb: Erudita

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Većina primjeraka obvezne literature dostupni su u knjižnici Filozofskog fakulteta u Rijeci u projektu od po 6 primjeraka od svakoga izvora dok su pojedini izvori dostupni u elektroničkom obliku na sustavu za udaljeno učenje.	/	/

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Način praćenja kvalitete reguliran je mehanizmima koji su razvijeni i primjenjuju se na razini institucije (dominantno u okviru aktivnosti Odbora za kvalitetu Filozofskog fakulteta u Rijeci). Na razini predmeta uz rezultate uspješnosti u predmetu (postotak studenata koji su položili predmet i prosjek njihovih ocjena), predviđa se evaluacija od strane studenata koja će uključivati njihovu procjenu stečenih znanja, vještina i kompetencija. U skladu s rezultatima evaluacije, predmet će se revidirati. Uz to, predviđa se i povremeno kontaktiranje bivših studenata u okviru, primjerice, stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje i sl.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Kornelija Mrnjaus	
Naziv predmeta	Interkulturnost u obrazovanju	
Studijski program	Preddiplomski jednopredmetni studij pedagogije	
Status predmeta	izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	5
	Broj sati (P+V+S)	2+0+2

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Ospasobiti studente za razumijevanje i primjenu specifičnog statističkog jezika u opisivanju stvarnih društvenih fenomena te primjenu statističkih postupaka za obradu i interpretaciju statističkih podataka u području univarijante i bivarijantne statistike.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon izvršavanja studijskih obveza u predmetu očekuje se da studenti razviju ove opće kompetencije:

1. sposobnost analiziranja i sintetiziranja;
2. sposobnost učenja rješavanjem problema;
3. sposobnost primjene znanja u praksi;

Od specifičnih ishoda, očekuje se da će studenti:

1. razumjeti i samostalno dizajnirati jednostavnije istraživačke nacrte empirijskih istraživanja;
2. razumjeti i primjeniti primjerene statističke postupke obrade i analize empirijskih podataka te interpretirati dobivene rezultate.

1.4. Sadržaj predmeta

- Deskriptivni i korelacijski nacrti, eksperimentalni i quasi – eksperimentalni nacrti (I1)
- Grafičko predstavljanje statističkih podataka; odnosa između populacija i strukture populacija; grafičko predočavanje nizova numeričkih podataka (histogram i poligon frekvencija) Osobine distribucije frekvencija; Srednje vrijednosti (mod, medijan i aritm. sr.); Mjere disperzije (RV, Q, sd) Normalna raspodjela; Određivanje položaja pojedinog rezultata (z-vrijednost) (I2)
- Odnos populacije i uzorka; vrste uzoraka i način njihova određivanja; Procjena parametara populacije na temelju mjerena uzorka; standardna pogreška aritm. sredine; T-test (veliki nezavisni uzorci); Metoda diferencije za male zavisne uzorke; Testiranje značajnosti razlike između parametara; Smisao i princip korelacije; r-koeficijent, Rang korelacija; Parcijalna korelacija; ostali koeficijenti korelaciije; Hikvadrat-test; Neparametrijski testovi (I2)

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☐ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
☒ vježbe		☐ laboratorij
☐ obrazovanje na daljinu		☐ mentorski rad
☐ terenska nastava		☐ ostalo _____

1.6. Komentari						
1.7. Obveze studenata						
Od studenata se očekuje redovito pohađanje nastave (redovito će se voditi popis prisutnih studenata na predavanjima i vježbama). Broj mogućih izostanaka uz zadržavanje mogućnosti stjecanja prava na potpis reguliran je Pravilnikom o studiju.						
Od studenata se očekuje da se informiraju o nastavi koju su propustili i da redovito posjećuju sustav za e-učenje Merlin gdje će biti dostupan dio nastavnog materijala za samostalno učenje.						
1.8. Praćenje²⁷ rada studenata						
Pohađanje nastave	1	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad
Pismeni ispit	2	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	2	Referat		Praktični rad
Portfolio						
1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu						
Kontinuirana pisana provjera znanja (I1, I2, S1, S2)						
1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)						
3. Field A. (2009.) <i>Discovering statistics using SPSS</i> , Sage Pub bilo koje izdanje						
4. Petz, B., Kolesarić, V., Ivanec D. (2012). <i>Petzova statistika Osnove statističke metode za ne matematičare</i> Jastrebarsko: Naklada Slap. NAPOMENA: (mogu i ranija izdanja gdje je autor Petz B.).						
1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)						
10. Argyrous, G. (2006) <i>Statistics for research : with a guide to SPSS</i> Sage Pub. 2nd ed, Reprinted						
11. Field A. (2016) <i>An adventure in statistics : the reality enigma</i> Sage, cop.						
12. Kolesarić V., Petz B. (2003), <i>Statistički rječnik tumač statističkih pojmovev</i> Jastrebarsko: Naklada Slap.						
13. Mejovšek M. (2013) <i>Metode znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima</i> Naklada Slap						
14. Milas, G. (2009) <i>Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima</i> Naklada Slap 2. izd.						
15. Mužić, V. (1997) <i>Metodologija pedagoških istraživanja</i> . Sarajevo: Svetlost (drugi dio: pedagoška statistika).						
16. Privitera, Gregory J. (2015) <i>Statistics for the behavioral sciences</i> , Sage cop.2nd ed						
17. Šošić, I., i Serdar, V. (2000) <i>Uvod u statistiku (bilo koje izdanje)</i> . Zagreb: Školska knjiga.,						
18. Tokunaga, H. T. (2016) <i>Fundamental statistics for the social and behavioral sciences</i> , Sage, cop.						
1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu						
Naslov	Broj primjeraka		Broj studenata			
Field A. (2009.) <i>Discovering statistics using SPSS</i> , Sage Pub bilo koje izdanje	6		15			
Petz, B., Kolesarić, V., Ivanec D. (2012). <i>Petzova statistika Osnove statističke metode za ne matematičare</i> Jastrebarsko: Naklada Slap. NAPOMENA: (mogu i ranija izdanja gdje je autor Petz B.).	35		15			
1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija						

²⁷ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet u Rijeci, Odsjek za pedagogiju
University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Education
Sveučilišna avenija 4, HR - 51 000 Rijeka
Tel: + 385 51 26 57 13
Fax: + 385 51 26 57 99

Način praćenja kvalitete programa reguliran je mehanizmima koji su razvijeni i primjenjuju se na razini institucije (dominantno u okviru aktivnosti Odbora za kvalitetu Filozofskog fakulteta u Rijeci). Na razini predmeta uz rezultate uspješnosti u predmetu (postotak studenata koji su položili predmet i prosjek njihovih ocjena), predviđa se evaluacija od strane studenata koja će uključivati njihovu procjenu stečenih znanja, vještina i kompetencija. U skladu s rezultatima evaluacije, predmet će se revidirati. Uz to, predviđa se i povremeno kontaktiranje bivših studenata u okviru, primjerice, stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje i sl.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Bojana Ćulum	
Naziv predmeta	Odgoj i obrazovanje za civilno društvo	
Studijski program	Preddiplomski jednopredmetni studij pedagogije	
Status predmeta	izborni	
Godina	3.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	5
	Broj sati (P+V+S)	1+1+2

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

1. Analizirati razvoj i aktualno pozicioniranje nacionalnog i globalnog civilnog sektora/društva u odnosu na ostale sektore u društvu (javni, privatni) te u kontekstu njihova doprinosa razvoju društvenog kapitala i demokratizacije društva.
2. Prikazati i analizirati razvoj, aktualno stanje, trendove, perspektive razvoja i izazove organizacija civilnog društva kao nositelja odgojno-obrazovnih (društvenih) intervencija u nacionalnom kontekstu.
3. Analizirati i kritički vrednovati napore organizacija civilnog društva u kontekstu unapređenja javnih obrazovnih politika te institucionalnih i izvaninstitucionalnih kapaciteta odgojno-obrazovnog sektora u nacionalnom okruženju.
4. Senzibilizirati studente kao stručne suradnike pedagoge za mogućnosti (samo)zapošljavanja u organizacijama civilnog društva te ih osnažiti i pripremiti za angažman u procesima planiranja, pripreme i vrednovanja projekata kao društvenih intervencija u odgojno-obrazovnom području djelovanja.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

1. definirati pojam civilnog društva, objasniti tijek njegova razvoja i stanja u RH i u svijetu (C1)
2. definirati pojam organizacije civilnog društva i opisati ključne elemente doprinosa OCDa demokratizaciji društva (C1)
3. definirati pojam društvenog kapitala i izraditi vježbu mjerjenja društvenog kapitala u vlastitoj lokalnoj zajednici (C1)
4. definirati pojam volonterstva, vrednovati njegov utjecaj i potencijalni doprinos razvoju demokratizacije društva u domaćem i međunarodnom kontekstu (C1)
5. kritički vrednovati ključne snage i ograničenja odgojno-obrazovne dimenzije (globalnog, a posebice nacionalnog) civilnog društva (C2, C3)
6. vrednovati utjecaj i potencijalni doprinos civilnog društva općenito i u posebnim (tematskim) područjima, posebice u odgoju i obrazovanju (u nacionalnim razmjerima) (C2, C3)
7. vrednovati potencijal i utjecaj pedagoga kao stručnih suradnika u procesima planiranja, pripreme i vrednovanja projekata kao društvenih intervencija u odgojno-obrazovnom području djelovanja (C3, C4)
8. samostalno razviti projektne prijedloge manjeg opsega koji se odnose na osnaživanje uloge organizacija
9. civilnog društva s posebnim naglaskom na odgojno-obrazovnu komponentu (C4)

1.4. Sadržaj predmeta

Sadržaj predmeta strukturiran je kroz tri tematska modula i pripadajuće tematske/sadržajne cjeline:

MODUL 1 – Civilno društvo i organizacije civilnog društva: temeljni pojmovi i doprinosi

Cjelina 1: Organizacije civilnog društva i njihova uloga u demokratizaciji društva (C1, I1, I2, I3, I4)

Cjelina 2: Tijek razvoja i aktualno stanje civilnog društva u nacionalnom i međunarodnom kontekstu (C1, I1, I3, I4)

MODUL 2 - Organizacije civilnog društva u unapređivanju politika i praksi odgoja i obrazovanja

Cjelina 1: Odgojno-obrazovna dimenzija djelovanja organizacija civilnog društva u nacionalnom i međunarodnom okruženju: inicijative, programi, snage, ograničenja i perspektive razvoja (C2, C3, I5, I6)

Cjelina 2: Pristupni fondovi EU i nacionalni fondovi u funkciji razvoja i održivosti organizacija civilnog društva u Hrvatskoj koje djeluju u odgojno-obrazovnom području: perspektive, izazovi i prijetnje (C2, C3, I5, I6)

MODUL 3 – Pedagog kao stručni suradnik u organizacijama civilnog društva koje djeluju u odgojno-obrazovnom području

Cjelina 1: Analiza potreba (lokalne) zajednice (C3, C4, I7, I8)

Cjelina 2: Projektna logika i standardna struktura projektnog prijedloga (C3, C4, I8)

Cjelina 3: Uloga pedagoga u procesima planiranja, pripreme i vrednovanja projekata kao društvenih intervencija u odgojno-obrazovnom izvaninstitucionalnom okviru djelovanja (C3, C4, I7, I8)

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☒ obrazovanje na daljinu ☒ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo
1.6. Komentari	Nastava će se izvoditi u hibridnom obliku kombinirajući rad u učionici, izvan nje (u zajednici/u organizacijama civilnog društva) te u on-line okruženju sustava za udaljeno učenje.	

1.7. Obveze studenata

- Redovito pohađati nastavu i ostale oblike terenske nastave (gostovanja u organizacijama civilnog društva), pratiti i u zadanim rokovima izvršavati aktivnosti predviđene organizacijom nastave pomoću sustava za udaljeno učenje;
- Izraditi portfelj odabrane nacionalne i međunarodne organizacije civilnog društva koja djeluje u odgojno-obrazovnom području, a koja je prepoznata zbog napora uloženih u unapređenje javnih obrazovnih politika i/ili odgojno-obrazovne prakse i prezentirati ostalim studentima
- Izraditi jednostavnu procjenu potreba lokalne zajednice iz odgojno-obrazovne perspektive
- Temeljem procjene potreba lokalne zajednice, izraditi projektni prijedlog manjeg opsega kao vlastitu ideju unapređenja institucionalnih i/ili izvaninstitucionalnih kapaciteta odgojno-obrazovnog sektora u nacionalnom okruženju i prezentirati ostalim studentima
- Pristupiti usmenom ispitu

1.8. Praćenje²⁸ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	0,5
Projekt	2	Kontinuirana provjera	0,5	Referat		Praktični rad	

²⁸ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

